

**BANK SPÓŁDZIELCZY
W SZTUMIE**

UJAWNIEŃ INFORMACJI

o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom

wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I – INFORMACJE O BANKU	3
II – CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	5
III – FUNDUSZE WŁASNE	13
IV – WYMOGI KAPITAŁOWE	14
V – EKSPozyCJE NA RYZYKO KONTRAHENTA	17
VI – BUFORY KAPITAŁOWE	17
VII – WSKAŹNIKI GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO	17
VIII – KOREKTY Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO	17
IX – AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ	22
X – KORZYSTANIE Z ECAI	23
XI – EKSPozyCJE NA RYZYKO	24
XII – EKSPozyCJE NA RYZYKO OPERACYJNE	24
XIII – EKSPozyCJE W PAPIERACH KAPITAŁOWYCH	25
NIEUWZGLĘDNIONYCH W PORTFELU HANDLOWYM	
XIV – EKSPozyCJA NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ PRZYPISANE POZYCJOM NIEUWZGLĘDNIONYM W PORTFELU HANDLOWYM ..	27
XV – EKSPozyCJA NA POZYCJE SEKURYTYZACYJNE	29
XVI – POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRODZEŃ	29
XVII – DŹWIGNIA FINANSOWA	30
XVIII – STOSOWANIE METODY IRB W ODNIESIENIU DO RYZYKA KREDYTOWEGO	32
XIX – STOSOWANIE TECHNIK OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO	32
XX – STOSOWANIE METOD ZAAWANSOWANEGO POMIARU W ODNIESIENIU DO RYZYKA OPERACYJNEGO	33
XXI – STOSOWANIE WEWNĘTRZNYCH MODELI POMIARU RYZYKA RYNKOWEGO	33
XXII – WYMOGI INFORMACYJNE NA TEMAT PODEJŚCIA DO RYZYKA PŁYNNOCI REKOMENDACJA 18 REKOMENDACJI P	33
XXIII – WYMOGI INFORMACYJNE WYNIKAJĄCE WYTYCZNYCH EBA/GL/2018/10 W ZAKRESIE EKSPozyCJI NIEOBSŁUGIWANYCH I RESTRUKTURYZOWANYCH.....	42
XXIV – WYMOGI INFORMACYJNE WYNIKAJĄCE Z PRAWA BANKOWEGO ART. 111A UST. 4 PRAWA BANKOWEGO	49

Załącznik nr 1 – Oświadczenie Zarządu Banku

Załącznik nr 2 – Oświadczenie Zarządu Banku temat ryzyka

WPROWADZENIE

Bank Spółdzielczy w Sztumie zgodnie z wymogami określonymi w Części Ósmej Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej Rozporządzeniem CRR) dokonuje ujawnienia informacji, w niniejszym dokumencie zwanym dalej Ujawnieniem.

Niniejsze Ujawnienie obejmuje również informacje, o których mowa w art. 111a ust. 4 ustawy *Prawo bankowe*.

Bank informuje, że niniejsze Ujawnienie obejmuje cały zakres ujawnianych informacji określonych w *Części Ósmej Rozporządzenia CRR*.

Z zastrzeżeniem art. 434 ust. 2 *Rozporządzenia CRR*, ujawnienia informacji dokonane przez Bank w celu spełnienia wymogów określonych w przepisach o rachunkowości uznaje się za spełniające wymogi *Części Ósmej Rozporządzenia CRR*. Bank w zakresie niniejszego Ujawnienia:

- 1) nie stosuje pominięcia informacji uznanych za nieistotne,
- 2) nie stosuje pominięcia informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne.

Informacje ujawniane w niniejszym dokumencie zaprezentowano według stanu na dzień 31.12.2020 r.

O ile nie zaznaczono inaczej, dane liczbowe prezentowane są w tysiącach złotych, a ewentualne różnice w sumach i udziałach mogą wynikać z zaokrągleń kwot oraz zaokrągleń udziałów procentowych do dwóch miejsc dziesiętnych.

I - INFORMACJE O BANKU

Bank Spółdzielczy w Sztumie, w ramach posiadanych uprawnień i zezwoleń, prowadzi działalność wyłącznie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Bank, wg stanu na datę Ujawnienia prowadził działalność poprzez:

- 1) Centrum Wspomagania Sprzedaży, tj. siedzibę Banku, przy ul. Mickiewicza 36, 82-400 Sztum;
- 2) dziesięć oddziałów:
 - a) oddział w Elblągu przy ul. Plac Jagiellończyka 6, 82 – 300 Elbląg,
 - b) oddział w Gdańsku przy ul. Trakt Św. Wojciecha 219, 80 – 017 Gdańsk,
 - c) oddział w Gdyni przy ul. Łużyckiej 10, 81 – 537 Gdynia,
 - d) oddział w Kartuzach przy ul. Kościuszki 21, 83 – 300 Kartuzy,
 - e) oddział w Malborku przy ul. Aleja Rodła 4, 82 – 200 Malbork,
 - f) oddział w Ornecie przy ul. Zamkowej 2, 11 – 130 Orneta,

- g) oddział w Przodkowie przy ul. Kartuskiej 14, 83 – 304 Przodkowo,
- h) oddział w Somoninie przy ul. Ceynowy 21, 83 – 314 Somonino,
- i) oddział w Starym Targu przy ul. Główniej 22, 82 – 410 Stary Targ,
- j) oddział w Sztumie przy ul. Mickiewicza 36, 82 – 400 Sztum;

3) sześć filii:

- a) filię Godkowo Godkowo 20, 14 – 407 Godkowo,
- b) filię Mikołajki Pomorskie przy ul. Dzierżgońskiej 2, 82 – 433 Mikołajki Pomorskie,
- c) filię Ostaszewo przy ul. Kościuszki 39, 82 – 112 Ostaszewo
- d) filię Pieniężno przy ul. 1 – go Maja 2, 14 – 520 Pieniężno,
- e) filię Sztum przy ul. Plac Wolności 22, 82 – 400 Sztum,
- f) filię Żukowo przy ul. Gdyńskiej 39, 83 – 330 Żukowo.

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnienie płynności i wypłacalności zrzeszonych banków. Z uczestnictwa w powyższym Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności oraz obowiązki – do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Bank na dzień 31.12.2020 roku posiadał udziały w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją:

Nazwa podmiotu	Kwota zaangażowania kapitałowego	Przedmiot działalności	Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku
Przedsiębiorstwo usługowo–inwestycyjne AREND spółka z o.o.	50,00 tys. zł	usługi	nie

Na podstawie art. 111a ust. 1, Bank podaje do publicznej wiadomości stopę zwrotu jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej. Na dzień Ujawnienia wyznaczona w ten sposób stopa zwrotu wynosi 0,39%.

II - CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM ART. 435 ROZPORZADZENIA CRR

Bank, zgodnie z przepisami ustawy *Prawo bankowe*, posiada system zarządzania na który składają się system zarządzania ryzykiem, system kontroli wewnętrznej, a także odpowiednia polityka wynagrodzeń wspierająca kulturę ryzyka (zarządzanie ryzykiem).

1. INFORMACJE O SYSTEMIE ZARZĄDZANIA

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze *Strategią zarządzania ryzykiem*, wprowadzoną przez Zarząd Banku i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku.

Powyższa *Strategia* (...) powiązana jest z innymi regulacjami o charakterze strategicznym, m.in. *Strategią zarządzania i planowania kapitałowego* oraz procedurami odnoszącymi się do identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli poszczególnych rodzajów ryzyka, a także z planem finansowym Banku.

Regulacje wewnętrzne Banku opracowane zostały w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd, a niekiedy również przez Radę Nadzorczą Banku.

Procedury odnoszące się do zarządzania ryzykiem podlegają corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.

Strategia zarządzania ryzykiem zawiera cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponieść.

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwaniach form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku, ma na celu uzyskanie w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa oraz odpowiedniej rentowności działalności biznesowej.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, na które składa się: identyfikacja, pomiar lub szacowanie, kontrola, monitorowanie oraz sprawozdawanie ryzyka,
 - b) działalność komórki do spraw zgodności;
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku z uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, działalność tę wykonuje Spółdzielnia.

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną, w ramach:

- 1) pierwszego poziomu funkcjonują komórki organizacyjne i stanowiska realizujące zadania operacyjne,
- 2) drugiego poziomu funkcjonuje stanowisko ds. ryzyk, stanowisko ds. zgodności oraz stanowiska ds. analiz kredytowych.

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w szczególności:

- 1) zatwierdza, określony przez Zarząd, akceptowalny ogólny poziom ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie;
- 2) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd, strategię działania Banku oraz nadzoruje jej przestrzeganie;
- 3) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie;
- 4) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur na podstawie, których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie;
- 5) wybiera członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
- 6) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem;
- 7) sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, w tym w szczególności w ramach przypisanych im obowiązków na pierwszym i drugim poziomie;
- 8) określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;
- 9) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka;
- 10) ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem systemu zarządzania ryzykiem, w tym:

- 1) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka;
- 2) odpowiada za opracowanie i przyjmuje strategię zarządzania ryzykiem;
- 3) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania, monitoruje ich przestrzeganie oraz zapewnienie wdrożenia planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, opracowuje i akceptuje politykę;

- 4) zapewnia realizację struktury organizacyjnej dostosowanej do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;
- 5) nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
- 6) nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku;
- 7) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej, ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;
- 8) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;
- 9) zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość;
- 10) odpowiada za oszacowanie kapitału wewnętrznego na poziomie zapewniającym pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka;
- 11) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację polityki wynagrodzeń.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków, przy czym nadzór nad drugim poziomem zarządzania przypisany jest prezesowi Zarządu.

Rada Nadzorcza i Zarząd Banku, jako organy kolegalne – dają rękojmię właściwego zarządzania ryzykiem, a ogólny skład organów Banku odzwierciedla odpowiednio szeroki zakres kompetencji (wyszkolenie, doświadczenie), tak aby możliwy był odpowiedni nadzór nad ryzykiem. Organy Banku biorą czynny udział w zarządzaniu wszystkimi rodzajami istotnego ryzyka, o których mowa w przepisach rangi ustawowej i w *Rozporządzeniu CRR* – oznacza to regularne omawianie zagadnień ryzyka na posiedzeniach organów.

Zadaniem Komitetu ALCO oraz KRO jest inicjowanie i koordynowanie działań w zakresie identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania i raportowania ryzyka oraz opiniowanie podejmowanych w Banku działań, zmierzających do utrzymania ryzyka na akceptowalnym poziomie. Funkcjonujący Zespół Zarządzania Kryzysowego ocenia, czy Bank dysponuje odpowiednim planem awaryjnym na wypadek zaistnienia kryzysu i zapewnia skuteczność planów awaryjnych.

Komitet Bezpieczeństwa Banku realizuje zadania opisane w *Regulaminie pracy Komitetu Bezpieczeństwa Banku*.

Jednostki i komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawartych w *Strategii zarządzania ryzykiem*, zgodnie z *Regulaminem organizacyjnym Banku*.

Komórki organizacyjne uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania:

- 1) identyfikację ryzyka, polegającą na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł zagrożeń związanych z ryzykiem oraz oszacowaniu wielkości potencjalnego wpływu danego ryzyka na sytuację finansową Banku;
- 2) pomiar ryzyka, obejmujący definiowanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju, istotności i dostępności danych i kwantyfikację ryzyka za pomocą ustalonych miar;
- 3) ocenę ryzyka, polegającą na określeniu siły wpływu lub zakresu ryzyka z punktu widzenia realizacji celów zarządzania ryzykiem (w ramach oceny ryzyka przeprowadza się testy warunków skrajnych na podstawie założeń zapewniających rzetelną ocenę ryzyka);
- 4) monitorowanie ryzyka, polegające na monitorowaniu odchyłeń od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, planów, wydanych rekomendacji, zaleceń);
- 5) raportowanie ryzyka, polegające na cyklicznym informowaniu organów Banku o wynikach pomiaru ryzyka, podjętych działaniach i rekomendacjach działań;
- 6) stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających ryzyko, polegające w szczególności na przyjmowaniu regulacji wewnętrznych, określaniu poziomu tolerancji na ryzyko, ustalaniu wysokości limitów i wartości progowych.

Zarządzanie ryzykami uznanymi przez Bank za istotne następuje, zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi rodzajami ryzyka.

Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składają się:

- 1) procedury opisujące zasady zarządzania ryzykiem,
- 2) identyfikacja, pomiar i raportowanie,
- 3) system limitów ograniczających ryzyko,
- 4) system informacji zarządczej,
- 5) odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.

Jako ryzyko istotne Bank uznaje te rodzaje ryzyka, które są objęte wymogiem obliczania kapitału regulacyjnego, a ponadto rodzaje ryzyka wymienione w dyrektywie CRD IV. W myśl powyższego do kategorii rodzajów ryzyka istotnego, Bank zaliczył:

- 1) ryzyko kredytowe,

- 2) ryzyko operacyjne,
- 3) ryzyko walutowe,
- 4) ryzyko koncentracji,
- 5) ryzyko płynności,
- 6) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- 7) ryzyko kapitałowe,
- 8) ryzyko braku zgodności.

Oprócz ryzyk istotnych, Bank wyróżnił również:

- 1) ryzyko wynikające ze zmian otoczenia makroekonomicznego,
- 2) ryzyko wynikające ze sprzedaży produktów ubezpieczeniowych.

Bank stosuje metody identyfikowania i pomiaru ryzyka związanego z jego działalnością dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka. W przypadku wątpliwości w zakresie poziomu ryzyka stosuje się podejście z zachowaniem maksymalnego stopnia ostrożności. Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku. Metody lub systemy pomiaru ryzyka, a w szczególności ich założenia poddawane są okresowej ocenie uwzględniającej testowanie i weryfikację historyczną. Przegląd i aktualizacja metod lub systemów pomiaru ryzyka przeprowadzane są z przeglądem procedur dotyczących zarządzania ryzykiem.

W ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadza testy warunków skrajnych dla wszystkich mierzalnych rodzajów ryzyka, które zostały uznane za istotne. Bank dokłada staranności, aby zakres i założenia przyjmowane w przeprowadzanych testach warunków skrajnych stanowiły podstawę rzetelnej oceny ryzyka tj.:

- 1) obejmowały obszary najbardziej narażone na ryzyko lub mogące wygenerować największe ryzyko,
- 2) w większości wynikały z czynników ryzyka, których zmiana nie wynika bezpośrednio z działań podejmowanych przez Bank,
- 3) wartości liczbowe przyjmowane w założeniach do testów stanowiły najgorsze z prawdopodobnych scenariuszy.

Szczegółowe założenia i scenariusze przyjęte w testach warunków skrajnych są zawarte w obowiązujących w Banku zasadach przeprowadzania testów warunków skrajnych poszczególnych ryzyk. Ich przegląd i aktualizacja są dokonywane wraz z przeglądem tych zasad. Analizy sporządzane są na piśmie a wyniki oceny prezentowane Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku.

Zarząd Banku, po wprowadzeniu zmiany lub wprowadzeniu nowego testu warunków skrajnych, informuje Radę Nadzorczą o zakresie testów warunków skrajnych, dokonanych zmianach i przyjętych w testach założeniach.

Wyniki testów warunków skrajnych stanowią obowiązkowy element informacji zarządczej dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

Rezultaty testów warunków skrajnych Bank wykorzystuje w procesie zarządzania ryzykiem m.in. poprzez:

- 1) podejmowanie działań ograniczających ryzyko,
- 2) uwzględnianie ich w poziomach ustanawianych limitów,
- 3) tworzenie dodatkowych wymogów kapitałowych,
- 4) uwzględnianie ich w konstruowaniu planów awaryjnych (płynności, kapitałowym).

Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku. Procedury wewnętrzne Banku określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwość ich raportowania.

Poziom limitów wewnętrznych dostosowany jest do akceptowalnego przez Radę Nadzorczą Banku ogólnego poziomu ryzyka Banku.

Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej.

Procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem określają sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych, warunki akceptacji oraz sposób postępowania w przypadku przekroczeń limitów wewnętrznych.

Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka oraz ich wysokość zatwierdza Zarząd Banku.

Realizacja limitów wewnętrznych jest monitorowana, a ich przekraczanie poddawane szczegółowej analizie. Zadania te wykonują komórki organizacyjne wskazane w procedurach szczegółowych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej. Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura. Regulacja ta określa częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów dotyczących ryzyka.

Systemem informacji zarządczej objęte są wszystkie rodzaje ryzyka uznane przez Bank za istotne.

System przepływu informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku.

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- 1) wyniki pomiaru ryzyka, w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- 2) informacja o realizacji przyjętych w Banku celów strategicznych (tolerancji / apetytu na ryzyko) oraz pozostałych limitów,

3) wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Raporty z zakresu poszczególnych rodzajów ryzyka pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Co do zasady raporty dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej półroczną.

2. ZASADY POLITYKI STOSOWANIA ZABEZPIECZEŃ I OGRANICZANIA RYZYKA ORAZ STRATEGIE I PROCESY MONITOROWANIA SKUTECZNOŚCI ZABEZPIECZEŃ I METOD OGRANICZANIA RYZYKA

Ustanowione w Banku limity wyznaczają ogólny profil ryzyka, czyli maksymalny akceptowany poziom ryzyka.

3. OŚWIADCZENIE NA TEMAT ADEKWATNOŚCI USTALEŃ DOTYCZĄCYCH ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Oświadczenie Zarządu Banku na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, wyraża pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku, o którym mowa w art. 453 ust. 1 lit. e Rozporządzenia CRR, zawarte jest w **załączniku nr 1** do niniejszego *Ujawnienia*.

4. OŚWIADCZENIE NA TEMAT RYZYKA

Oświadczenie na temat ryzyka, zgodne z wymogami art. 435 ust. 1 lit. f *Rozporządzenia CRR*, w którym omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierające kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka, zawarte jest w **załączniku nr 2** do niniejszego *Ujawnienia*.

5. INFORMACJE W ODNIESIENIU DO ZASAD ZARZĄDZANIA

W zakresie art. 435 ust. 2 *Rozporządzenia CRR*, Bank informuje, że:

- 1) Rada Nadzorcza Banku składa się z 10 - 14 osób; na dzień Ujawnienia w skład Rady wchodziło 14 członków;
- 2) Zarząd Banku składa się z 4 osób;
- 3) członków Zarządu powołuje Rada Nadzorcza Banku działając na podstawie *Statutu Banku Spółdzielczego w Sztumie* oraz *Regulaminu działania Zarządu Banku Spółdzielczego*

- w Sztumie, biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata;
- 4) oceny bieżącej kwalifikacji członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza Banku na podstawie *Regulaminu działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Sztumie*;
 - 5) wyboru członków Rady dokonuje Zebranie Przedstawicieli działając na podstawie *Statutu Banku Spółdzielczego w Sztumie* oraz zgodnie z uchwalonym przez siebie *Regulaminem wyborów do Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Sztumie*;
 - 6) zasady oceny kandydatów na członków do Rady Nadzorczej określa *Regulamin wyborów do Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Sztumie*, uchwalony przez Zebranie Przedstawicieli w oparciu o *Politykę oceny odpowiedniości członków organów zarządzających i osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku Spółdzielczym w Sztumie*;
 - 7) oceny kolektywnej członków Rady Nadzorczej dokonuje Zebranie Przedstawicieli, oceny indywidualnej bieżącej członka Rady dokonuje Rada na podstawie *Regulaminu wyborów do Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Sztumie*;
 - 8) Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku;
 - 9) Bank, z uwagi na skalę działania nie utworzył komitetu ds. wynagrodzeń;
 - 10) powołany przez Radę Nadzorczą Komitet Audytu ma na celu wspieranie działania Rady Nadzorczej Banku w zakresie sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem. W skład Komitetu wchodzi 3 członków Rady Nadzorczej Banku, z których przynajmniej jeden członek posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdawczości finansowej. Zakres działania, kompetencje i tryb pracy Komitetu określa *Regulamin Komitetu Audytu Banku Spółdzielczego w Sztumie*;
 - 11) w Banku funkcjonują dwa komitety ds. ryzyka, tj. Komitet ds. zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO) oraz Komitet Ryzyka Operacyjnego (KRO), które odbyły w 2020 roku odpowiednio 18 oraz 7 posiedzeń. Z uwagi na obostrzenia związane z pandemią COVID część posiedzeń odbywała się w formie zdalnej. Komitety działają na podstawie ich regulaminów funkcjonowania;
 - 12) przepływ informacji dotyczącej ryzyka, kierowanej do Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku jest sformalizowany i objęty Instrukcją Systemu Informacji Zarządczej.

III – FUNDUSZE WŁASNE ART. 437 ROZPORZĄDZENIA CRR

Fundusze własne stanowią źródło finansowania działalności Banku i są gwarancją rozwoju. Stanowią również zabezpieczenie w przypadku poniesienia straty przez Bank.

Wartość funduszy własnych jest wyznacznikiem poziomu stabilności finansowej Banku, co przekłada się na stopień bezpieczeństwa prowadzonej działalności oraz zaufania klientów Banku. Bank posiada fundusze własne odpowiadające wymogom nadzorczym oraz dostosowane do rozmiaru prowadzonej działalności tj. na poziomie zapewniającym stabilną sytuację ekonomiczną.

Bank ujawnia informacje dotyczące funduszy własnych zgodnie z przepisami art. 437 oraz art. 492 *Rozporządzenia CRR* oraz zgodnie z wymogami przedstawionymi w *Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawnienia informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013*.

Kapitał podstawowy Tier I: instrumenty i kapitały rezerwowe		Kwota w dniu Ujawnienia	Odniesienie do CRR
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	48 029,00	Art. 26 ust. 1
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	2 335,00	Art. 26 ust. 1 lit. f)
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane ażo emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	4 634,00	Art. 486 ust. 2
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	54 945,00	
7	Dodatkowe korekty wartości (korekta AVA)	0,00	Art. 34, 105
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-53,00	Art. 36 ust. 1 lit. b) Art. 37,
27	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-53,00	
28	Kapitał podstawowy Tier I	54 945,00	
48	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	1 204,00	Art. 62 lit c) i d)
49	Kapitał Tier II	1 204,00	
56	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	56 149,00	
57	Aktywa ważone ryzykiem razem	372 350,00	
58	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,76	Art. 92 ust. 2 lit. a)
59	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,76	Art. 92 ust. 2 lit. b)
60	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,08	Art. 92 ust. 2 lit. c)
61	Wymóg bufora dla poszczególnych pozycji instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty	7,00%	Dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128,

	ekspozycji na ryzyko)		129,130,131,133
62	w tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,5%	
63	w tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0,00%	
64	w tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	0,00%	
64a	w tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0,00	
65	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	6,67%	Dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128

IV – WYMOGI KAPITAŁOWE – ART. 438 ROZPORZĄDZENIA CRR

1. OPIS METODY STOSOWANEJ PRZEZ INSTYTUCJĘ DO OCENY ADEKWATNOŚCI JEJ KAPITAŁU WEWNĘTRZNEGO W CELU WSPARCIA BIEŻĄCYCH I PRZYSZŁYCH DZIAŁAŃ

Bank przyjmuje strategię bezpiecznego funkcjonowania, opartą na utrzymywaniu rozmiarów działalności obciążonych ryzykiem na poziomie adekwatnym do posiadanych funduszy.

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania tymi ryzykami.

Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego Banku są rozwiązania oparte o kapitał regulacyjny, wynikające z zasad określonych w *Rozporządzeniu CRR*.

Na datę Ujawnienia, Bank w kalkulacji kapitału regulacyjnego uwzględnił łączną kwotę ekspozycji na ryzyko obejmującą:

- 1) ekspozycję na ryzyko kredytowe według metody standardowej,
- 2) ekspozycję na ryzyko operacyjne według metody wskaźnika bazowego,
- 3) ekspozycję na ryzyko walutowe według metody de minimis.

Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy. Dodatkowo Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe oraz dodaje wymogi kapitałowe na pozostałe istotne rodzaje ryzyka.

Przy obliczaniu kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka, Bank przyjmuje następujące założenia:

- 1) dodatkowe wymogi w zakresie kapitału na poszczególne rodzaje ryzyka obliczane są, jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i operacyjnego), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;
- 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa powyżej obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;
- 3) strata z tytułu wystąpienia ryzyka, stanowiąca część lub całość wartości w pkt 2, pokrywana jest z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;
- 4) nieakceptowalna strata (w tym częściowo wynikająca z występowania sytuacji skrajnych) wymagać może zabezpieczenia przed stratą i pokrycia funduszami własnymi.

Dodatkowy wymóg w zakresie kapitału dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i operacyjnego) ustalany jest, jako nadwyżka akceptowalnego poziomu ryzyka, o którym mowa w pkt 3.

W roku 2020 Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymania dodatkowych wymogów kapitałowych.

2. REZULTATY STOSOWANEGO PRZEZ INSTYTUCJĘ WEWNĘTRZNEGO PROCESU OCENY ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ, W TYM SKŁAD DODATKOWYCH WYMOGÓW W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH OKREŚLONYCH NA PODSTAWIE PROCESU PRZEGLĄDU NADZORCZEGO, O KTÓRYCH MOWA W ART. 104 UST. 1 LIT A DYREKTYWY 2013/36/WE

Nie dotyczy.

3. KWOTY EKSPozyCJI WAŻONYCH RYZYKIEM ZGODNIE Z PRZEPISAMI CZĘŚCI TRZECIEJ TYTUŁ II ROZDZIAŁ 2 ROZPORZĄDZENIA – 8% KWOT EKSPozyCJI WAŻONYCH RYZYKIEM DLA KAŻDEJ KATEGORII EKSPozyCJI OKREŚLONEJ W ART. 112 ROZPORZĄDZENIA CRR

KLASA EKSPozyCJI	8% kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem /tys. zł/
I. EKSPozyCJE WOBEC RZĄDÓW LUB BANKÓW CENTRALNYCH	272,00
II. EKSPozyCJE WOBEC SAMORZĄDÓW REGIONALNYCH LUB WŁADZ LOKALNYCH	580,00
III. EKSPozyCJE WOBEC PODMIOTÓW SEKTORA PUBLICZNEGO	2,00
IV. EKSPozyCJE WOBEC INSTYTUCJI	0,00
V. EKSPozyCJE WOBEC PRZEDSIĘBIORSTW	6 665,00
VI. EKSPozyCJE DETALICZNE	2 092,00
VII. EKSPozyCJE ZABEZPIECZONE HIPOTEKAMI NA NIERUCHOMOŚCIACH	13 394,00
VIII. EKSPozyCJE, KTÓRYCH DOTYCZY NIEWYKONANIE ZOBOWIĄZANIA	887,00

IX. EKSPozyCJE W POSTACI JEDNOSTEK UCZESTNICTWA LUB UDZIAŁÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH ZBIOROWEGO INWESTOWANIA	268,00
X. EKSPozyCJE KAPITAŁOWE	485,00
XI. POZYCJE ZWIĄZANE ZE SZCZEGÓLNIIE WYSOKIM RYZYKIEM	3,00
XII. INNE EKSPozyCJE	1 108,00
RAZEM	25 756,00

4. WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH OBLICZONE ZGODNIE Z ART. 92 UST. 3 LIT. B ROZPORZĄDZENIA CRR

Nie dotyczy

5. WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH OBLICZONE ZGODNIE Z ART. 92 UST. 3 LIT. C ROZPORZĄDZENIA CRR

Bank, wyznacza wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka walutowego zgodnie z metodą, o której mowa w art. 351 *Rozporządzenia CRR*.

Na dzień Ujawnienia całkowita pozycja walutowa netto nie przekroczyła 2% funduszy własnych. W związku z powyższym nie wystąpiła konieczność wyznaczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu tego ryzyka.

6. WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH OBLICZONE ZGODNIE Z PRZEPISAMI CZĘŚCI TRZECIEJ TYTUŁ III ROZDZIAŁY 2,3 I 4 ORAZ UJAWNIONE ODDZIELNIE

Bank wyznacza wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z metodą wskaźnika bazowego, o której mowa w art. 315 – 316 *Rozporządzenia CRR*.

Na dzień 31.12.2020 r. wymóg ten wyniósł 4 032,00 tys. zł.

V – EKSPozyCJE NA RYZYKO KONTRAHENTA
ART. 439 ROZPORZĄDZENIA CRR

Nie dotyczy. Bank nie posiada portfela handlowego.

VI – BUFORY KAPITAŁOWE – ART. 440 ROZPORZĄDZENIA CRR

KWOTA SPECYFICZNEGO DLA INSTYTUCJI BUFORA ANTICYKLICZNEGO	
łączna kwota ekspozycji na ryzyko (tys. zł)	372 350,00
specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	0,00%
wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego (tys. zł)	0,00

VII – WSKAŹNIKI GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO

ART. 441 ROZPORZĄDZENIA CRR

Nie dotyczy.

VIII – KOREKTY Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO

ART. 442 ROZPORZĄDZENIA CRR

1. DEFINICJE NALEŻNOSCI NIEOBSŁUGIWANYCH

Dla wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego:

Do kategorii ekspozycji nieobsługiwanych zalicza się ekspozycje w przypadku, których występuje przynajmniej jedna z poniższych sytuacji:

- 1) istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się dłużnika w okresie jednego roku ze zobowiązań wobec Banku;
- 2) okres przeterminowania wszelkich istotnych zobowiązań kredytowych dłużnika jest dłuższy niż 90 kolejnych dni.

Dla celów określonych powyżej przeterminowane zobowiązanie kredytowe uznaje się za istotne w przypadku, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) kwota stanowiąca sumę wszystkich kwot przeterminowanych zobowiązań kredytowych dłużnika wobec Banku przekroczy:
 - a) 400 złotych – w przypadku ekspozycji detalicznych,
 - b) 2.000 złotych - w przypadku pozostałych kategorii ekspozycji;
- 2) kwota przeterminowanych zobowiązań kredytowych dłużnika w stosunku do łącznej kwoty wszystkich ekspozycji bilansowych banku wobec tego dłużnika, z wyłączeniem ekspozycji kapitałowych, przekroczy 1%.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów *w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków*.

2. OPIS STOSOWANEGO PODEJŚCIA I METOD PRZYJĘTYCH DO USTALENIA KOREKT WARTOŚCI I REZERW, W TYM REZERW CELOWYCH I REZERWY NA RYZYKO OGÓLNE W CZĘŚCI DOTYCZĄCEJ RYZYKA KREDYTOWEGO

Bank tworzy rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi, w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

- 1) kategorii "normalne" - w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z kredytów detalicznych;
- 2) kategorii "pod obserwacją";

3) grupy "zagrożone" – w tym do kategorii "poniżej standardu", "wątpliwe" lub "stracone".

Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi wynikającymi z kredytów detalicznych, zaklasyfikowanymi do kategorii "normalne" oraz odpisy aktualizujące należności związane z tymi ekspozycjami kredytowymi, tworzy się w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw oraz odpisów, stanowiącego 1,5 % podstawy tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi.

Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi zaklasyfikowanymi do kategorii "pod obserwacją", "poniżej standardu", "wątpliwe" i "stracone" oraz odpisy aktualizujące należności związane z tymi ekspozycjami kredytowymi tworzy się na podstawie indywidualnej oceny ryzyka obciążającego daną ekspozycję, jednak w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw oraz odpisów, stanowiącego w relacji do podstawy tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi:

- 1) 1,5 % - w przypadku kategorii "pod obserwacją";
- 2) 20 % - w przypadku kategorii "poniżej standardu";
- 3) 50 % - w przypadku kategorii "wątpliwe";
- 4) 100 % - w przypadku kategorii "stracone".

Wymagany poziom rezerw celowych na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi zaklasyfikowanymi do kategorii „normalne”, o których mowa powyżej oraz do kategorii „pod obserwacją” wraz z odpisami aktualizującymi należności związane z tymi ekspozycjami kredytowymi, może być pomniejszony o kwotę równą 25% rezerwy na ryzyko ogólne.

Bank dokonuje ustalenia poziomu rezerw celowych najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kończącego kwartał, w którym dokonano przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych. W przypadku spłaty ekspozycji kredytowej Bank dokonuje aktualizacji poziomu rezerwy celowej utworzonej na tę ekspozycję najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca, w którym nastąpiła spłata.

Bank nie tworzy rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących na ekspozycje kredytowe stanowiące udzielone zobowiązania pozabilansowe w przypadku, gdy postanowienia umowy:

- 1) gwarantują Bankowi swobodę w podjęciu decyzji o uruchomieniu środków w ramach zobowiązania, lub
- 2) uzależniają uruchomienie środków w ramach zobowiązania od terminowej obsługi już wykorzystanej części i nie budzącej obaw sytuacji ekonomiczno – finansowej dłużnika, w przypadku, gdy wymagane jest stosowanie tego kryterium, lub
- 3) uzależniają uruchomienie środków w ramach zobowiązania od złożenia zabezpieczeń umożliwiających pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych o kwotę odpowiadającą uruchomianym środkom lub klasyfikowania ekspozycji kredytowej do kategorii „normalne”.

Podstawy tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi można pomniejszać o wartość zabezpieczeń zgodnie z *Zasadami klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku*.

Bank ustala korekty wartości według efektywnej stopy procentowej (ESP). Efektywna stopa procentowa ma zastosowanie od 01.01.2005 r. do wyceny udzielonych kredytów.

3. CAŁKOWITA KWOTA EKSPOZYCJI PO ROZLICZENIU RÓWNOWAŻĄCYCH SIĘ TRANSAKCJI I BEZ UWZGLĘDNIANIA SKUTKÓW OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO, A TAKŻE ŚREDNIA KWOTA EKSPOZYCJI Z PODZIAŁEM NA RÓŻNE KATEGORIE EKSPOZYCJI

KLASA EKSPOZYCJI	KWOTA EKSPOZYCJI NA DATĘ UJAWNIENIA	ŚREDNIA KWOTA EKSPOZYCJI ZA OKRES 2020 R.
I. EKSPOZYCJE WOBEC RZĄDÓW LUB BANKÓW CENTRALNYCH	88 068,00	68 887,00
II. EKSPOZYCJE WOBEC SAMORZĄDÓW REGIONALNYCH LUB WŁADZ LOKALNYCH	36 242,00	21 146,00
III. EKSPOZYCJE WOBEC PODMIOTÓW SEKTORA PUBLICZNEGO	47,00	75,00
IV. EKSPOZYCJE WOBEC INSTYTUCJI	276 124,00	264 445,00
V. EKSPOZYCJE WOBEC PRZEDSIĘBIORSTW	136 535,00	125 396,00
VI. EKSPOZYCJE DETALICZNE	41 290,00	43 733,00
VII. EKSPOZYCJE ZABEZPIECZONE HIPOTEKAMI , NA NIERUCHOMOŚCIACH	226 323,00	207 839,00
VIII. EKSPOZYCJE, KTÓRYCH DOTYCZY NIEWYKONANIE ZOBOWIĄZANIA	11 094,00	13 276,00
IX. EKSPOZYCJE W POSTACI JEDNOSTEK UCZESTNICTWA LUB UDZIAŁÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH ZBIOROWEGO INWESTOWANIA	8 628,00	9 645,00
X. EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE	6 064,00	6 105,00
XI. POZYCJE ZWIĄZANE ZE SZCZEGÓLNIE WYSOKIM RYZYKIEM	27,00	39,00
XII. INNE EKSPOZYCJE	25 182,00	46 265,00
RAZEM	855 624,00	806 851,00

4. ROZKŁAD GEOGRAFICZNY EKSPOZYCJI W PODZIALE NA OBSZARY WAŻNE POD WZGLĘDEM ISTOTNYCH KATEGORII EKSPOZYCJI WRAZ Z DODATKOWYMI SZCZEGÓŁOWYMI PODZIAŁAMI W STOSOWNYCH PRZYPADKACH

Bank, zgodnie ze *Statutem Banku Spółdzielczego w Sztumie*, działa wyłącznie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, zatem nie prezentuje struktury geograficznej ekspozycji.

5. ROZKŁAD EKSPOZYCJI W ZALEŻNOŚCI OD BRANŻY LUB TYPU KONTRAHENTA Z PODZIAŁEM NA KATEGORIE EKSPOZYCJI, W TYM OKREŚLENIE EKSPOZYCJI WOBEC MŚP WRAZ Z DODATKOWYMI SZCZEGÓŁOWYMI PODZIAŁAMI W STOSOWNYCH PRZYPADKACH

KLASA EKSPozyCJI	SEKTOR FINANSOWY	SEKTOR NIEFINANSO WY	SEKTOR NIEFINANSO WY - MŚP	SEKTOR IRiS	INNE POZYCJE
I. EKSPozyCJE WOBEC RZĄDÓW LUB BANKÓW CENTRALNYCH	88 068,00				
II. EKSPozyCJE WOBEC SAMORZĄDÓW REGIONALNYCH LUB WŁADZ LOKALNYCH				36 242,00	
III. EKSPozyCJE WOBEC PODMIOTÓW SEKTORA PUBLICZNEGO	47,00				
IV. EKSPozyCJE WOBEC INSTYTUCJI	276 124,00				
V. EKSPozyCJE WOBEC PRZEDSIĘBIORSTW	33 413,00	14 787,00	88 335,00		
VI. EKSPozyCJE DETALICZNE		29 560,00	11 730,00		
VII. EKSPozyCJE ZABEZPIECZONE HIPOTEKAMI NA NIERUCHOMOŚCIACH		49 368,00	176 955,00		
VIII. EKSPozyCJE, KTÓRYCH DOTYCZY NIEWYKONANIE ZOBOWIĄZANIA		11 094,00			
IX. EKSPozyCJE W POSTACI JEDNOSTEK UCZESTNICTWA LUB UDZIAŁÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH ZBIOROWEGO INWESTOWANIA	8 628,00				
X. EKSPozyCJE KAPITAŁOWE	6 064,00				
XI. POZYCJE ZWIĄZANE ZE SZCZEGÓLNIEM WYSOKIM RYZYKIEM	27,00				
XI. INNE EKSPozyCJE					25 182,00
RAZEM	412 371,00	104 809,00	277 020,00	36 242,00	25 182,00

6. ZESTAWIENIE REZYDUALNYCH TERMINÓW ZAPADALNOŚCI DLA WSZYSTKICH EKSPozyCJI Z PODZIAŁEM NA KATEGORIE EKSPozyCJI WRAZ Z DODATKOWYMI SZCZEGÓŁOWYMI PODZIAŁAMI W STOSOWNYCH PRZYPADKACH /ZŁ/

TERMINY ZAPADALNOŚCI	RAZEM EKSPozyCJE	NALEŻNOŚCI RAZEM WB SEKTORÓW	Sektor Finansowy	Sektor Niefinansowy	Sektor IRiS	POZOSTALE AKTYWA	POZABILANSO WE (OTRZYMANE)
<= 1 tygodnia	278 513 467	249 729 846,00	242 179 373,00	7 550 473,00	0,00	28 783 621	0,00
> 1 tygodnia <= 1 miesiąca	29 645 434	29 645 434,00	26 129 928,00	3 462 106,00	53 400,00	0,00	0,00
> 1 miesiąca <= 3 miesięcy	30 197 618	30 197 618,00	20 000 000,00	9 793 542,00	404 076,00	0,00	0,00

> 3 miesiące <= 6 miesięcy	33 641 745	33 641 745,00	10 753 837,00	22 381 145,00	506 763,00	0,00	0,00
> 6 miesięcy <= 1 roku	45 017 415	45 017 415,00	0,00	43 899 890,00	1 117 525,00	0,00	0,00
> 1 roku <= 2 lat	48 348 901	48 348 901,00	0,00	46 383 413,00	1 965 488,00	0,00	0,00
> 2 lat <= 5 lat	119 996 418	103 496 418,00	0,00	82 488 577,00	21 007 841,00	16 500 000	0,00
> 5 lat <= 10 lat	162 799 965	162 799 965,00	75 000 000,00	76 922 808,00	10 877 157,00	0,00	0,00
> 10 lat <= 20 lat	56 771 189	56 771 189,00	0,00	41 559 046,00	15 212 143,00	0,00	0,00
> 20 lat	3 481 365	3 481 365,00	0,00	3 481 365,00	0,00	0,00	0,00
RAZEM	808 413 517	763 129 896	374 063 138	337 922 365	51 144 393	45 283 621	0,00

7. EKSPozyCJE O UTRACONEJ WARTOŚCI I EKSPozyCJE PRZETERMINOWANE

EKSPozyCJE O UTRACONEJ WARTOŚCI			
TYP KONTRAHENTA	WARTOŚĆ ZAANGAŻOWANIA	WARTOŚĆ REZERWY CELOWEJ	WARTOŚĆ ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH
SEKTOR FINANSOWY	0,00	0,00	0,00
SEKTOR NIEFINANSOWY, W TYM:	16 604,00	6 098,00	2 576,00
- W SYTUACJI PONIŻEJ STANDARDU	9 328,00	715,00	12,00
- W SYTUACJI WĄTPLIWEJ	1 562,00	43,00	18,00
- W SYTUACJI STRACONEJ	5 714,00	5 340,00	2 546,00
SEKTOR IRIS	0,00	0,00	0,00

Dodatkowo, Bank przedstawia w rozbięciu na istotne branże kwoty ekspozycji zagrożonych:

	ŁĄCZNE ZAANGAŻOWANIE BRANŻY	EKSPozyCJE ZAGROŻONE		
		SYTUACJA PONIŻEJ STANDARDU	SYTUACJA WĄTPLIWA	SYTUACJA STRACONA
ROLNICTWO, ŁOWIECTWO LEŚNICTWO	94 582,00	1 590,00	260,00	1 449,00
BUDOWNICTWO	64 754,00	0,00	75,00	1 526,00
OBŚLUGA NIERUCHOMOŚCI, WYNAJEM (..)	39 249,00	6 914,00	0,00	989,00

EKSPozyCJE PRZETERMINOWANE			
OKRES PRZETERMINOWANIA	SEKTOR FINANSOWY	SEKTOR NIEFINANSOWY	SEKTOR IRIS
PRZETERMINOWANE OD 1 DNIA DO <=30 DNI	0,00	984,00	0,00
PRZETERMINOWANE >30 DNI DO <=90 DNI	0,00	934,00	0,00
PRZETERMINOWANE >90 DNI DO <=180 DNI	0,00	31,00	0,00
PRZETERMINOWANE >180 DNI DO <=1 ROKU	0,00	1 113,00	0,00
PRZETERMINOWANE >1 ROKU	0,00	5 145,00	0,00

8. KWOTA EKSPozyCJI O UTRACONEJ WARTOŚCI I EKSPozyCJE PRZETERMINOWANE, PODANE ODDZIELNIE, Z PODZIAŁEM NA WAŻNE OBSZARY GEOGRAFICZNE, W TYM W MIARĘ MOŻLIWOŚCI KWOTA KOREKTY O SZCZEGÓLNE I OGÓLNE RYZYKO KREDYTOWE ZWIĄZANE Z KAŻDYM OBSZAREM GEOGRAFICZNYM

Struktura geograficzna nie jest prezentowana, bowiem Bank prowadzi działalność wyłącznie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

9. UZGODNIENIE ZMIAN KOREKTY O SZCZEGÓLNE RYZYKO KREDYTOWE DLA EKSPozyCJI O UTRACONEJ WARTOŚCI

KATEGORIA	SALDO POCZĄTKOWE		SALDO KOŃCOWE	
	REZERWY CELOWE	ODPISY NA ODSETKI	REZERWY CELOWE	ODPISY NA ODSETKI
PONIŻEJ STANDARDU	549,00	1,00	715,00	12,00
WĄTPLIWE	258,00	14,00	43,00	18,00
STRACONE	5 151,00	2 647,00	5 340,00	2 546,00

ESP	SALDO POCZĄTKOWE	SALDO KOŃCOWE
ESP KREDYTÓW ZAGROŻONYCH	58,00	53,00

IX – AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ ART. 443 ROZPORZĄDZENIA CRR

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Bank nie dokonywał operacji zabezpieczanych instrumentami finansowymi.

X – KORZYSTANIE Z ECAI ART. 444 ROZPORZĄDZENIA CRR

Bank wykorzystuje oceny zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem, dla następujących ekspozycji wobec:

- 1) instytucji - jeżeli rezydualny termin ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,
- 2) samorządów regionalnych lub władz lokalnych - jeżeli ekspozycja nie jest denominowana lub finansowana w walucie krajowej,
- 3) podmiotów sektora publicznego - jeżeli pierwotny termin zapadalności ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,

którym to kategoriom przypisywana jest waga ryzyka odpowiadająca stopniu jakości kredytowej rządu polskiego.

Bank korzysta z ocen jakości kredytowej nadanych przez ECAI: Fitch Ratings; Moody's Investors Service, Standard and Poor's Ratings Services.

Jeżeli nadane oceny odpowiadają różnym wagom ryzyka wówczas Bank uwzględni tę ocenę, której odpowiada wyższa waga ryzyka. Jeżeli dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI dla danej pozycji z ratingiem, wówczas uwzględni się te dwie spośród nich, z którymi wiążą się najniższe wagi ryzyka, z zastrzeżeniem że: jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, przypisuje się wyższą z nich;

Bank uzależnia przyznanie wagi ryzyka od stopnia jakości kredytowej, który przypisano rządowi polskiemu wg następującej tabeli:

Stopień jakości kredytowej rządu polskiego	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka ekspozycji	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Bank uzależnia stopień jakości kredytowej od oceny wiarygodności kredytowej w następujący sposób:

Stopień jakości kredytowej	Ocena wiarygodności kredytowej		
	<i>Fitch Ratings</i>	<i>Moody's Investors Service</i>	<i>Standard and Poor's Ratings Services</i>
1	AAA do AA	Aaa do Aa	AAA do AA
2	A	A	A
3	BBB	Baa	BBB
4	BB	Ba	BB
5	B	B	B
6	CCC i poniżej	Caa i poniżej	CCC i poniżej

Łączna kwota ekspozycji kredytowych, w podziale na poszczególne stopnie jakości kredytowej na dzień Ujawnienia przedstawia się następująco:

Stopień jakości kredytowej	Wartość ekspozycji (w tys.zł)
2	47,00

XI – EKSPOZYCJE NA RYZYKO

ART. 445 ROZPORZĄDZENIA CRR

1. WYMOGI ZGODNIE Z ART. 92 UST. 3 LIT. B

Nie dotyczy.

2. WYMOGI ZGODNIE Z ART. 92 UST. 3 LIT. C

Bank wyznacza wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka walutowego zgodnie z metodą, o której mowa w art. 351 *Rozporządzenia CRR*.

Na datę Ujawnienia nie wyznaczono wymogu kapitałowego w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka walutowego, bowiem całkowita pozycja walutowa netto (ekspozycja) wyniosła 1458,25 tys. zł i stanowiła 0,28% kapitałów Banku.

XII – EKSPOZYCJE NA RYZYKO OPERACYJNE

ART. 446 ROZPORZĄDZENIA CRR

Bank wyznacza wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z metodą wskaźnika bazowego, o której mowa w art. 315 – 316 *Rozporządzenia CRR*.

Wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego na koniec 2020 roku wyniósł 4 032,00 tys. zł.

1. WYMOGI INFORMACYJNE NA TEMAT PODEJŚCIA DO RYZYKA OPERACYJNEGO ZGODNIE Z REKOMENDACJĄ 17 REKOMENDACJI M

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Banku jest procesem ciągłym i systematycznym.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje wszystkie obszary działalności Banku, w związku z czym w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczą pracownicy wszystkich komórek i jednostek organizacyjnych Banku oraz wszystkich szczebli zarządzania.

Każdy pracownik Banku w ramach swojego zakresu obowiązków (zawartego formalnie) posiada określoną rolę, jaką pełni w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Podejście i świadomość pracownika do ryzyka operacyjnego jest bardzo ważna dla Banku, ponieważ jest to rodzaj ryzyka, na który instytucja narażona jest nieustannie.

Bank dba o odpowiedni poziom wiedzy swoich pracowników z zakresu ryzyka operacyjnego poprzez organizowanie szkoleń z zakresu prania pieniędzy, polityki bezpieczeństwa informacji.

W szkoleniach z zakresu ryzyka operacyjnego uczestniczą wszyscy pracownicy Banku, przy czym w ciągu pierwszego miesiąca – każdy nowy pracownik Banku.

Bank obejmuje systemem zarządzania ryzykiem operacyjnym również podmioty zależne.

W ramach mechanizmów identyfikacji i oceny ryzyka operacyjnego w Banku stosuje się okresowe przeglądy ryzyka operacyjnego oraz jednorazowe przeglądy ryzyka dotyczące nowych produktów, procesów i systemów.

2. INFORMACJA O STRATACH OPERACYJNYCH W PODZIALE NA KLASY ZDARZEŃ

Na przestrzeni 2020 roku, na podstawie informacji zarejestrowanych w rejestrze incydentów ryzyka operacyjnego (RIRO) stwierdzono 571 zdarzeń operacyjnych z następującymi stratami finansowymi:

RODZAJ ZDARZENIA	BEZP. PONIESI ONE /ZŁ/	BEZP. ODZYSK ANE /ZŁ/	BEZP. ZWROT Y /ZŁ/	POŚ. PONIESI ONE /ZŁ/	POŚ. ODZYSK ANE	POŚ. ZWROT Y	ILOŚĆ INCYDENTÓW
OSZUSTWA WEWNĘTRZNE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1
OSZUSTWA ZEWNĘTRZNE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
ZASADY DOTYCZĄCE ZATRUDNIENIA ORAZ BEZPIECZEŃSTWO W MIEJSCU PRACY	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3
KLIENCI, PRODUKTY I PRAKTYKI OPERACYJNE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5
SZKODY ZWIĄZANE Z AKTYWAMI RZECZOWYMI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4
ZAKŁÓCENIA DZIAŁALNOŚCI BANKU I AWARIE SYSTEMÓW	557,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	241
WYKONANIE TRANSAKCJI, DOSTAWA I ZARZĄDZANIE PROCESAMI OPERACYJNYMI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	317
RAZEM	869,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	571

3. INFORMACJA O ISTOTNYCH ZDARZENIACH OPERACYJNYCH I DZIAŁANIACH MITYGUJĄCYCH

Z uwagi na wysokość strat, Zarząd Banku zaakceptował straty finansowe stwierdzając brak istotnego zagrożenia dla bezpieczeństwa i sytuacji Banku.

XIII – EKSPozyCJE W PAPIERACH KAPITAŁOWYCH NIEUWZGLĘDNIONYCH W PORTFELU HANDLOWYM ART. 447 ROZPORZĄDZENIA CRR

W 2020 roku wystąpiły pozycje nie uwzględnione w portfelu handlowym.

1. PODZIAŁ EKSPozyCJI ZE WZGLĘDU NA CEL NABYCIA (ZYSKI KAPITAŁOWE, PRZYCZYNY STRATEGICZNE)

Bank posiada portfel papierów wartościowych zgodny z przyjętą strategią.

2. ZESTAWIENIE PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH NA DATĘ UJAWNIECIA

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚĆ BILANSOWA /ZŁ/	WARTOŚĆ RYNKOWA /ZŁ/	WARTOŚĆ GODZIWA /ZŁ/
1	JEDNOSTKI UCZESTNICTWA TFI	8 628 006,30	8 628 006,30	8 628 006,30
2	CERTYFIKATY INWESTYCYJNE W FUNDUSZU SEKURYT.	26 888,40	26 888,40	26 888,40
3	BANKOWE PAPIERY WARTOŚCIOWE	1 507 249,32	1 507 249,32	1 507 249,32
4	AKCJE SGB BANK S.A.	4 055 600,00	4 055 600,00	4 055 600,00

5	UDZIAŁY W TUW	250,00	250,00	250,00
6	OBLIGACJE BGK	14 931 368,60	14 931 368,60	14 931 368,60
7	OBLIGACJE PFR	15 166 687,42	15 166 687,42	15 166 687,42
8	BONY PIENIĘŻNE	83 638 389,93	83 638 389,93	83 638 389,93

Zgodnie z obowiązującymi przepisami:

- 1) jednostki uczestnictwa w TFI (poz. 1), certyfikaty inwestycyjne (poz. 2,) zostały wycenione wg wartości rynkowej,
- 2) bankowe papiery wartościowe (poz. 3) oraz obligacje PFR wyceniono wg ceny nabycia skorygowanej o naliczone odsetki,
- 3) akcje SGB S.A. (poz. 4) oraz udziały w TUW (poz. 5) wyceniono wg ceny nabycia.
- 4) obligacje BGK (poz. 6) zostały wycenione wg. ceny nabycia, skorygowanej o różnicę między wartością początkową i ich wartością w terminie wymagalności.

3. RODZAJE, CHARAKTER I KWOTY EKSPozyCJI W KAPITAŁOWYCH PAPIERACH WARTOŚCIOWYCH W PODZIALE NA PAPIERY NOTOWANE NA GIEŁDZIE, ODPOWIEDNIO ZDYWERSYFIKOWANE PORTFELE PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH NIEDOPUSZCZONYCH DO OBROTU NA RYNKU REGULOWANYM KAPITAŁOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH ORAZ INNE EKSPozyCJE

Bank Spółdzielczy w Sztumie na dzień 31.12.2020 r. posiadał:

- 1) jednostki uczestnictwa w TFI zakupione na kwotę 7 686 859,43 i wartości rynkowej 8 628 006,30 zł, certyfikaty inwestycyjne w funduszu sekuryt. o wartości nominalnej 60 000,00 i wartości rynkowej 26 888,40 zł – wykazane w bilansie Banku w aktywach, poz. XII. Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe,
- 2) bankowe papiery wartościowe o wartości nominalnej 1 500 000,00 zł i wartości bilansowej (powiększonej o należne odsetki) 1 507 249,32 zł, bony pieniężne o wartości bilansowej 83 638 389,93 zł, obligacje PFR o wartości bilansowej 15 166 687,42 zł oraz obligacje BGK o wartości bilansowej 14 931 368,60 zł, wykazane w bilansie Banku w pozycji VII. Dłużne papiery wartościowe,
- 3) akcje w innych jednostkach wykazane w pozycji XI bilansu, tj.:
 - a) akcje SGB S.A. ma kwotę 4 055 600,00 zł,
 - b) udziały w TUW 250,00 zł,
 - c) udziały w Spółdzielczym Systemie Ochrony SGB 1 000,00 zł

4. ZREALIZOWANE ZYSKI LUB STRATY ZE SPRZEDAŻY I LIKWIDACJI W UJĘCIU SKUMULOWANYM W DANYM OKRESIE

W 2020 roku dokonano sprzedaży 12 000 sztuk certyfikatów inwestycyjnych w funduszu zamkniętym FIZ AGRO Technologiczny o wartości zakupu 1 371 240,00 zł, uzyskano dochód na tej transakcji w wysokości 8 760,00 zł.

5. KWOTA OGÓLEM NIEZREALIZOWANYCH ZYSKÓW I STRAT, ŁĄCZNE NIEZREALIZOWANE ZYSKI I STRATY Z PRZESZACOWANIA ORAZ INNE POZYCJE O PODOBNYM CHARAKTERZE ZALICZONE DO ODPOWIEDNIEJ KATEGORII FUNDUSZY WŁASNYCH

Wartość niezrealizowanych zysków aktualizacji wyceny papierów wartościowych zaliczone do funduszy podstawowych Tier I wynosi na dzień 31.12.2020 r. 413 708,08 zł.

XIV – EKSPozyCJA NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ PRZYPIsANE POZYCJOM NIEUWZGLĘDNIONYM W PORTFELU HANDLOWYM ART. 448 ROZPORZĄDZENIA CRR

1. CHARAKTER RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ I ZASADNICZE ZAŁOŻENIA (W TYM ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE PRZEDTERMINOWEJ SPŁATY KREDYTÓW I ZACHOWANIA DEPOZYTÓW O NIEUSTALONYM TERMINIE WYMAGALNOŚCI) ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ POMIARÓW RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ

Pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje wszystkie pozycje bilansowe oraz w analizach wariantowych pozabilansowe wrażliwe na zmianę stopy procentowej, przy czym z analizy wyłącza się pozycje nieoprocentowane.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym.

Bank ogranicza omawiane ryzyko poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w Banku ma charakter skonsolidowany – oznacza to, że obejmuje ono łącznie wszystkie komórki organizacyjne Banku oraz całościowy – uwzględniane są przy analizie wszystkie istotne dla Banku rodzaje ryzyka stopy procentowej w powiązaniu z innymi rodzajami ryzyka.

Bank nie posiada portfela handlowego, wyznacza poziom ryzyka stopy procentowej tylko dla produktów zaliczanych do portfela bankowego

Bank w 2020 roku dokonywał pomiaru ryzyka stopy procentowej z częstotliwością kwartalną. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane były:

- 1) w cyklach kwartalnych – członkom Komitetu ALCO i Zarządowi,
- 2) w cyklach półrocznych – Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Do pomiaru narażenia na ryzyko stopy procentowej Bank wykorzystuje następujące metody:

- 1) lukę przeszacowania;
- 2) metodę wyniku odsetkowego;

- 3) metodę wartości ekonomicznej kapitału (na potrzeby przeprowadzania testów warunków skrajnych);
- 4) analizę wskaźników ekonomicznych.

2. WAHANIA W ZAKRESIE ZYSKU, WARTOŚCI GOSPODARCZEJ LUB INNEGO STOSOWANEGO WSKAŹNIKA UŻYWANEGO PRZEZ KIEROWNICTWO INSTYTUCJI DO OCENY SKUTKÓW SZOKOWYCH WZROSTÓW LUB SPADKÓW STÓP PROCENTOWYCH ZGODNIE Z METODĄ POMIARU RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ

Obserwacja wpływu skutków szokowych wzrostów lub spadków stóp procentowych dokonywana jest w ramach testów warunków skrajnych.

Największa część ryzyka stopy procentowej jest związana z ryzykiem przeszacowania i ryzykiem bazowym, bowiem one w największym stopniu wpływają na poziom zmian wyniku odsetkowego.

Testy warunków skrajnych przeprowadza się z częstotliwością kwartalną, a ich wyniki stanowią podstawę do oszacowania ewentualnego zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej wewnętrznym wymogiem w zakresie kapitału.

W wyniku analizy stwierdzono, że na dzień Ujawnienia wystąpiło istotne narażenie w obszarze ryzyka stopy procentowej obejmujące ryzyko bazowe i przeszacowania łącznie. Szacunkowa zmiana wyniku odsetkowego, przy spadku stóp procentowych o 200 p.b., wyniosła 6 372,00 tys. zł, co stanowiło 11,35% funduszy własnych.

Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych zmienia bilansową wartość kapitału o 2 316,00 tys. zł., co stanowi 4,12% funduszy własnych. Natomiast spadek wartości ekonomicznej kapitału banku (EVE) w wyniku szoku ryzyka stopy procentowej (najdotkliwszy z sześciu scenariuszy testowych) stanowi 7,11% kapitału Tier I Banku.

Metoda zaktualizowanej wartości ekonomicznej pozwala na ocenę, w jakim stopniu zmiana stóp procentowych wpływa na zmianę wartości ekonomicznej Banku. Służy głównie do oceny ryzyka dla aktywów i pasywów wrażliwych, które ulegają przeszacowaniu w dłuższych horyzontach czasowych (powyżej 1 roku).

XV – EKSPOZYCJA NA POZYCJE SEKURTYZACYJNE

ART. 449 ROZPORZĄDZENIA CRR

Bank nie posiada pozycji sekurytyzacyjnych.

XVI – POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRODZEŃ

ART. 450 ROZPORZĄDZENIA CRR

W 2020 roku nie wypłacano wynagrodzeń z tytułu zmiennych składników.

Zasady wypłaty wynagrodzeń z tytułu zmiennych składników określa *Polityka wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Sztumie* wprowadzonej uchwałą nr 30 Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Sztumie z dnia 26 września 2017 roku.

Polityka wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Sztumie, zwana dalej polityką, określa zasady ustalania wynagrodzeń wobec osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na działalność Banku

Celem wprowadzenia polityki jest:

- 1) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka,
- 2) wspieranie realizacji przyjętej strategii Banku,
- 3) ograniczenie ryzyka konfliktu interesów.

Osobami mającymi istotny wpływ na profil ryzyka są:

- 1) członkowie Zarządu Banku,
- 2) główny księgowy,
- 3) pracownicy Banku w przypadku udzielenia przez Zarząd pełnomocnictw do podejmowania decyzji finansowych w kwotach przekraczających 2% funduszy własnych Banku.

Wynagrodzenie osób zajmujących stanowiska kierownicze w rozumieniu Polityki składa się ze stałych i zmiennych składników wynagrodzeń. Łączna kwota zmiennego składnika wynagrodzeń dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku za dany rok kalendarzowy nie może przekroczyć wraz z narzutami 10% zysku brutto Banku osiągniętego na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego dokonanie oceny.

Zasady ustalania i wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń w rozumieniu niniejszej polityki określają odpowiednie regulaminy wynagradzania.

Do określenia zmiennych składników wynagrodzeń brane są pod uwagę przede wszystkim wyniki finansowe Banku, koszt kapitału i ryzyko płynności w perspektywie długoterminowej.

Premia roczna jest zależna od przyjętych kryteriów oceny – finansowych i niefinansowych – przy uwzględnieniu wyników działalności Banku osiągniętych w okresach za który jest przyznawana.

Członkowie Zarządu otrzymują premię za wykonanie zadań określonych w rocznych planach finansowych. Przy ocenie wyników pracy członków Zarządu uwzględniane są również kryteria niefinansowe odnoszące się do poziomu występujących w Banku ryzyk, oceny organizacji pracy i poziomu rozwoju działalności Banku, z uwzględnieniem indywidualnego wkładu pracy każdego z członków Zarządu.

Realizacja polityki zmiennych składników wynagrodzeń powinna przyczynić się do skutecznego zarządzania ryzykiem i wspierać realizację strategii działania Banku.

Wypłata wynagrodzenia w ramach zmiennych składników wynagrodzeń odbywa się w formie gotówkowej w terminach określonych w regulaminie wynagradzania.

W 2020 roku nie wypłacono wynagrodzenia w ramach zmiennych składników wynagrodzeń Zarządowi Banku oraz głównemu księgowemu.

Informacje dotycząca wynagrodzenia Zarządu oraz pozostałych osób zajmujących stanowiska kierownicze w zł:

	Wynagrodzenie stałe	Wynagrodzenie zmienne	Razem	Liczba osób
Zarząd	955 380,63	0,00	955 380,63	4
Inne osoby wpływające na profil ryzyka	100 760,10	0,00	100 760,10	1

XVII – DŹWIGNIA FINANSOWA

ART. 451 ROZPORZĄDZENIA CRR

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej), przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialnych i prawnych pomniejszających kapitał podstawowy Tier I, udziałów kapitałowych pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności pomniejszających kapitał podstawowy Tier I;
- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka.

Poziom wskaźnika na dzień Ujawnienia wynosi 6,64%.

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

Lp.*	Pozycja	Kwota
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	799 949,00

6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	-28 905,00
7	Inne korekty	-53,00
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	826 900,00

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	800 696,00
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-53,00
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	800 643,00
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	55 162,00
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-28 905,00
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	26 257,00
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	54 951,00
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	826 900,00
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	6,64

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	800 696,00
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	800 696,00
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	88 034,00
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	36 285,00
EU-7	Institucje	277 302,00
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	188 673,00
EU-9	Ekspozycje detaliczne	33 316,00
EU-10	Przedsiębiorstwa	126 900,00
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	11 083,00
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa)	39 103,00

	nie generujące zobowiązania kredytowego)
--	--

4. Informacje jakościowe

1	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego. Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
2	Opis czynników które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	Kształtowanie się pozycji pozabilansowych Banku.

W ramach zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej, Bank monitoruje wskaźnik dźwigni z częstotliwością miesięczną. Poziom wskaźnika raportowany jest w ramach raportów dla Komitetu ALCO, Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

XVIII – STOSOWANIE METODY IRB W ODNIESIENIU DO RYZYKA KREDYTOWEGO ART. 452 ROZPORZĄDZENIA CRR

Bank nie stosuje metody IRB.

XIX – STOSOWANIE TECHNIK OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO ART. 453 ROZPORZĄDZENIA CRR

Bank stosuje następujące techniki ograniczania ryzyka kredytowego:

- 1) pomniejszanie podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków wraz ze zmianami;
- 2) pomniejszanie wag ryzyka przypisywanych ekspozycjom kredytowym zabezpieczonym hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej w rachunku adekwatności kapitałowej na podstawie *Rozporządzenia CRR*;
- 3) uznane techniki redukcji ryzyka kredytowego – zgodnie z *Rozporządzeniem CRR*, w oparciu o *Zasady wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko*.

W celu ograniczania skutków ryzyka kredytowego Bank przyjmuje zabezpieczenia. Przyjmowane zabezpieczenia powinny spełniać kryteria płynności, wartości oraz dostępu i możliwości ich kontroli.

Wartość przyjmowanych zabezpieczeń powinna zapewnić odpowiedni poziom wskaźnika LtV przez cały okres kredytowania. Bank stale monitoruje zmiany na rynku typowych zabezpieczeń przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości.

Bank preferuje zabezpieczenia zwrotności kredytów, które pozwalają na:

- 1) skuteczną egzekucję należności w przypadku braku spłaty kredytów,
- 2) pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych,
- 3) przypisanie niższych wag ryzyka ekspozycjom kredytowym w rachunku wymogu kapitałowego.

XX – STOSOWANIE METOD ZAAWANSOWANEGO POMIARU W ODNIESIENIU DO RYZYKA OPERACYJNEGO ART. 454 ROZPORZĄDZENIA CRR

Bank nie stosuje zaawansowanych metod pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

XXI – STOSOWANIE WEWNĘTRZNYCH MODELI POMIARU RYZYKA RYNKOWEGO ART. 455 ROZPORZĄDZENIA CRR

Bank nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

XXII – WYMOGI INFORMACYJNE NA TEMAT PODEJŚCIA DO RYZYKA PŁYNNOŚCI REKOMENDACJA 18 REKOMENDACJI P

1. ROLA I ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI JEDNOSTEK BIZNESOWYCH ORAZ KOMITETÓW ZAANGAŻOWANYCH W ZARZĄDZANIE RYZYKIEM PŁYNNOŚCI

Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem płynności w Banku pełni prezes Zarządu.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności w Banku uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza – która:
 - a) w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku,
 - b) zatwierdza cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem płynności, zawarte w obowiązującej w Banku *Strategii zarządzania ryzykiem*,

- c) ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności na podstawie okresowej, syntetycznej informacji na temat poziomu ryzyka, na jakie narażony jest Bank,
 - d) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych;
- 2) Zarząd:
- a) zapewnia skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem płynności,
 - b) zatwierdza *Zasady zarządzania ryzykiem płynności*,
 - c) wyznacza osoby odpowiedzialne za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację Zasad, o których mowa w ppkt b,
 - d) odpowiada za utrzymanie ryzyka płynności na poziomie nieprzekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą wyrażonego apetytem i tolerancją na ryzyko;
- 3) Komitet ALCO, który:
- b) opiniuje poziom limitów,
 - c) identyfikuje potrzeby zmian w polityce płynnościowej Banku,
 - d) ocenia poziom ryzyka płynności Banku i wydaje rekomendacje Zarządowi;
- 4) Sekcja Controllingu i Strategii wykonująca zadania związane z:
- a) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem procedury dot. zarządzania ryzykiem płynności oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka płynności oraz poziomu limitów,
 - b) zapewnieniem zgodności procedury z zakresu zarządzania ryzykiem płynności ze strategią działania Banku Spółdzielczego w Sztumie (...) i *Strategią zarządzania ryzykiem*,
 - c) proponowaniem wysokości przyjętych limitów,
 - d) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębioną analizą płynności długoterminowej,
 - e) analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka płynności,
 - f) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów,
 - g) wyznaczaniem nadzorczych miar płynności oraz wskaźników LCR i NSFR,
 - h) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności,
 - i) opracowywaniem scenariuszy sytuacji kryzysowych,
 - j) sporządzaniem raportów dla ALCO, Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 5) główny księgowy – będący komórką zarządzającą ryzykiem płynności w zakresie działalności operacyjnej, wykonujący zadania związane z:
- a) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem procedury dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu,

- w zakresie zarządzania płynnością dzienną, bieżącą i krótkoterminową,
- b) optymalnym zarządzaniem środkami Banku oraz wywiązywaniem się Banku z zawartych umów, w tym nadzór nad zagospodarowywaniem nadwyżek środków,
 - c) weryfikacją, kontrolą i utrzymywaniem limitów kasowych;
- 6) Sekcja Monitoringu – komórka organizacyjna, odpowiedzialna za sporządzenie wykazu kredytów do ewentualnej odsprzedaży na potrzeby Planu awaryjnego.

2. SPOSÓB POZYSKIWANIA FINANSOWANIA DZIAŁALNOŚCI

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych.

Zachowując ostrożne podejście do zarządzania ryzykiem płynności Bank finansuje aktywa o dalszych przedziałach zapadalności jedynie najbardziej stabilną częścią pozyskanych od klientów środków, tj. tzw. osadem na depozytach.

W trosce o zachowanie odpowiedniego poziomu płynności Bank dąży do wydłużenia średniego terminu wymagalności przyjmowanych środków (tym samym zwiększenia stabilności pozyskiwanych środków), tak aby możliwe było otwieranie po stronie aktywnej, pozycji o dłuższym horyzoncie czasowym.

W ramach Systemu Ochrony SGB wydzielony został podmiot – Spółdzielnia, której podstawowym zadaniem jest udzielanie pomocy płynnościowej jego uczestnikom w sytuacji zagrożenia. Dodatkowo, Spółdzielnia ta realizuje zadania z zakresu monitorowania poziomu płynności uczestników wspomnianego systemu zarówno na zasadzie zagregowanej jak i indywidualnej oraz zarządza wymianą informacji o ryzyku płynności.

Strukturę podstawowych źródeł finansowania Banku na koniec 2020 r. przedstawiono poniżej:

RODZAJ	STAN W TYS. ZŁ	UDZIAŁ W %
DEPOZYTY (WARTOŚĆ BILANSOWA)	734 876,00	91,87%
sektora niefinansowego	643 954,00	80,50%
sektora budżetowego	90 813,00	11,35%
sektora finansowego z wyłączeniem banków	106,00	0,01%
środki pozyskane od banków	3,00	0,00%
KAPITAŁY (FUNDUSZE)	54 997,00	6,88%
POZOSTAŁE PASYWA	10 076,00	1,26%
SUMA PASYWÓW	799 949,00	100%

3. STOPIEŃ SCENTRALIZOWANIA FUNKCJI SKARBOWYCH I FUNKCJI ZARZĄDZANIA PŁYNNOŚCIĄ

Z uwagi na niewielką skalę działalności Banku funkcje zarządzania ryzykiem są centralizowane.

Za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności odpowiada Zarząd Banku. Zadania związane z utrzymywaniem płynności Banku wykonywane są przez głównego księgowego, a zadania związane z pomiarem, monitorowaniem ryzyka płynności w Banku wykonuje Sekcja Controllingu i Strategii.

4. ZASADY FUNKCJONOWANIA W RAMACH ZRZESZENIA

Bank Spółdzielczy w Sztumie zrzeszony jest z SGB – Bankiem S.A. oraz jest uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z powyższym Bank może regulować swoją płynność płatniczą poprzez wykorzystywanie szeregu instrumentów oferowanych przez bank zrzeszający.

Po stronie aktywnej są to przede wszystkim lokaty terminowe, które charakteryzują się wysoką płynnością. Po stronie pasywnej są to kredyty (w rachunku bieżącym, kredyt rewolwingowy oraz inne kredyty celowe).

Bank zrzeszający jest dla Banku partnerem biznesowym w zakresie udzielania kredytów konsorcjalnych, pomagając w ten sposób zapewnić klientom Banku płynne finansowanie. Z drugiej strony, w celu poprawy płynności Banku, SGB – Bank S.A. może wystąpić jako partner w zakresie transakcji sprzedaży wierzytelności.

Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, w ramach którego uczestnicy gwarantują sobie płynność i wypłacalność, w szczególności poprzez udzielanie ze zgromadzonych środków pożyczek, gwarancji i poręczeń.

5. NADWYŻKA ŚRODKÓW NA DATĘ UJAWNIENIA

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający. Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

6. WIELKOŚĆ WIĄZACYCH BANKI NADZORCZYCH MIAR PŁYNNOŚCI ORAZ WSKAŹNIK LCR

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum):

Nazwa nadwyżki	Wartość nadwyżki
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	137 000,00

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR na koniec roku 2020 przedstawiają się następująco:

Nazwa	Wielkość	Obowiązujący poziom
Nadzorcza miara płynności długoterminowej M3	2,13	min 1,00
Nadzorcza miara płynności długoterminowej M4	1,78	min 1,00
Wskaźnik LCR	345%	80%

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

	31.03.2020	30.06.2020	30.09.2020	31.12.2020
Zabezpieczenie przed utratą płynności	117 257,00	117 485,00	142 481,00	178 268,00
Wypływy środków pieniężnych netto	28 452,00	19 822,00	26 856,00	51 679,00
Wskaźnik pokrycia wypływów netto	412%	593%	531%	345%

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania:

Rodzaj	Kwota	Warunki dostępu
otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	0,00	w ciągu 1 dnia
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	77 391,00	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	173 897,00	w sytuacji awaryjnej

7. UREALNIONA LUKA PŁYNNOCI DLA NAJBLIŻSZYCH PRZEDZIAŁÓW Z UWZGLĘDNIENIEM POZYCJI BILANSOWYCH I POZABILANSOWYCH ORAZ SKUMULOWANE LUKI PŁYNNOCI

W celu posiadania pełnej oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów dokonuje się analizy rozkładu ich zapadalności/wymagalności w poszczególnych przedziałach czasowych obliczając wskaźniki tzw. luki płynności.

Bank stosuje schematy urealniania terminów zapadalności wybranych, kluczowych z punktu widzenia płynności, pozycji aktywów i pasywów. Na podstawie urealnionych wartości Bank oblicza wskaźniki skumulowanej luki płynności. Wskaźnikami luki są stosunki w poszczególnych przedziałach czasowych skumulowanych wartości aktywów do pasywów.

Przyjmuje się, że wskaźniki luki płynności, w przedziałach czasowych do 1 roku, powinny przyjmować wartości wyższe od 1, co wskazuje na nadwyżkę posiadanych aktywów dostępnych do pokrycia bieżących zobowiązań natomiast w przedziałach czasowych powyżej 1 roku powinny przyjmować wartości poniżej 1, co świadczy o wystarczającej wielkości pasywów do sfinansowania aktywów. Analiza urealnionych terminów zapadalności aktywów

i wymagalności pasywów wykazała, że limity dotyczące wskaźników luki we wszystkich okresach zostały dotrzymane.

PRZEDZIAŁ PŁYNNOŚCI	LUKA BILANSOWA PROSTA w zł	LUKA BILANSOWA SKUMULOWANA w zł	LUKA PROSTA Z POZABILANSEM w zł	LUKA SKUMULOWANA Z POZABILANSEM w zł	WSKAŹNIK LUKI
DO 7 DNI	161 796,00	161 796,00	164 117,00	164 117,00	3,10
PRZEDZIAŁ DO 1 M	21 794,00	185 911,00	24 441,00	188 559,00	3,27
PRZEDZIAŁ DO 3 M	12 907,00	201 466,00	19 627,00	208 185,00	3,26
PRZEDZIAŁ DO 6 M	-3 954,00	204 231,00	-526,00	207 659,00	2,68

8. DODATKOWE ZABEZPIECZENIA PŁYNNOŚCI FUNKCJONUJĄCE W ZRZESZENIU

Bank w ramach zabezpieczenia płynności może skorzystać z oferowanych przez bank zrzeczający instrumentów płynnościowych, tj. kredytu w rachunku bieżącym, kredytu rewolwingowego oraz innych kredytów celowych.

Dodatkowo, Bank będąc uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, może skorzystać z mechanizmu pomocowego w ramach powyższego Systemu.

9. ASPEKTY RYZYKA PŁYNNOŚCI, NA KTÓRE NARAŻONY JEST BANK I KTÓRE MONITORUJE

Czynnikami, które mogą narazić Bank na ryzyko płynności są:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów,
- 2) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku.

10. SPOSÓB DYWERSYFIKACJI ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Bank zarządzając ryzykiem płynności, dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- 1) oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego, budżetowego i finansowego,
- 2) ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- 3) różne terminy wymagalności depozytów,
- 4) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące itp.

11. TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA PŁYNNOŚCI

W zakresie technik ograniczania ryzyka płynności, Bank wyróżnia:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów Systemu Ochrony SGB,
- 2) testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- 3) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- 4) przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego oraz przeprowadzenie audytu systemu zarządzania ryzykiem płynności,
- 5) utrzymywanie minimum depozytowego w banku zrzeszającym na potrzeby Systemu Ochrony SGB.

12. POJĘCIA STOSOWANE W PROCESIE MIERZENIA POZYCJI PŁYNNOŚCI I RYZYKA PŁYNNOŚCI ŁĄCZNIE Z DODATKOWYMI WSKAŹNIKAMI, DLA KTÓRYCH BANK NIE UJAWNIA DANYCH

Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności zostały określone w wewnętrznej regulacji normującej zarządzanie ryzykiem płynności, tj. w *Zasadach zarządzania ryzykiem płynności*.

Podstawowe pojęcia wykorzystywane w zarządzaniu ryzykiem płynności przedstawiono poniżej:

- 1) płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu
- 2) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia,
- 3) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni,
- 4) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni,
- 5) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy,
- 6) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy,
- 7) płynność – zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
- 8) nadzorcze miary płynności – wskaźniki płynności i limity określone w uchwale KNF w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności,

- 9) wskaźnik LCR /wymóg dotyczący pokrycia płynności – wskaźnik płynności krótkoterminowej obliczony w oparciu o przepisy CRR,
- 10) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni.

13. SPOSÓB ODZWIERCIEDLENIA RYZYKA PŁYNNOŚCI NA RYNKU W PROCESIE ZARZĄDZANIA PŁYNNOŚCIĄ PŁATNICZĄ

Przed planowanym zaangażowaniem Banku (lub zwiększeniem zaangażowania) w instrumenty finansowe dokonuje się analizy wpływu planowanej transakcji m.in. na poziom ryzyka płynności.

W zakresie oceny wpływu na poziom ryzyka płynności bada się co najmniej:

- 1) zmianę wysokości nadzorczych miar płynności,
- 2) zmianę kształtu zestawienia urealnionych terminów płatności aktywów i pasywów Banku,
- 3) wpływ transakcji na poziom limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko płynności,
- 4) czas obejmujący moment złożenia dyspozycji o wykupie instrumentów finansowych, a otrzymaniem środków na rachunek.

14. WYKORZYSTANIE SPOSOBÓW TESTÓW WARUNKÓW SKRAJNYCH

Wyniki testów warunków skrajnych w obszarze ryzyka płynności wykorzystywane są w planowaniu awaryjnym, wyznaczaniu poziomu limitów wewnętrznych oraz w procesie szacowania kapitału wewnętrznego Banku.

15. OPIS SCENARIUSZY TESTÓW WARUNKÓW SKRAJNYCH I WSKAZANIE W JAKI SPOSÓB PLAN AWARYJNY UWZGLĘDNI ICH WYNIKI

Przeprowadzaniem testów warunków skrajnych zajmuje się Spółdzielnia, zgodnie z następującymi scenariuszami opisanymi w Grupowym Planie Naprawy:

- 1) scenariuszem systemowym zakładającym kryzys makroekonomiczny, opartym na scenariuszu przygotowanym przez Narodowy Bank Polski, w którym występuje wzrost należności zagrożonych, wpływ depozytów i zmiana rynkowych stóp procentowych;
- 2) scenariuszami indywidualnymi zakładającymi:
 - a) materializację ryzyka koncentracji ekspozycji kredytowych,
 - b) wzrost kosztu finansowania depozytów,
 - c) spadek stóp procentowych;

- 3) scenariuszem mieszanym, uwzględniającym kombinację zdarzeń mających wpływ na cały system i indywidualnych, następujących jednocześnie i wchodzących ze sobą w interakcje, który zakłada kryzys na rynku rolnym.

16. POLITYKA W ZAKRESIE UTRZYMYWANIA REZERWY PŁYNNOŚCI

W celu utrzymania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania za potrzebami na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów, które mogą być natychmiast przez Bank wykorzystane jako źródło środków płynnych.

Bank, zgodnie z określonymi celami strategicznymi, tak zarządza wysokością rezerwy płynności, aby zapewnić utrzymanie na bezpiecznym poziomie nadzorcze miary płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych.

17. OGRANICZENIA REGULACYJNE W ZAKRESIE TRANSFERU PŁYNNOŚCI W RAMACH ZRZESZENIA

Bank jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB. Przystępując do systemu Bank musiał spełnić kryteria wejścia. Jako uczestnik systemu Bank jest obowiązany ponadto utrzymywać odpowiednie limity wewnętrzne obowiązujące w Systemie. W przypadku zagrożenia utratą płynności jednostka zarządzająca udziela pomocy uczestnikowi systemu poprzez dostępne instrumenty: pożyczkę płynnościową, pożyczkę restrukturyzacyjną, kaucję ustanowioną celem zabezpieczenia wierzytelności wymagającej utworzenia rezerwy celowej, gwarancję, poręczenie lub inne zabezpieczenia, nabycie wierzytelności, pożyczkę długoterminową na warunkach zobowiązań podporządkowanych, objęcie udziałów członkowskich w celu zwiększenia funduszy własnych Banku, wniesienie wkładów pieniężnych do Banku.

Łączna wysokość pomocy finansowej nie może być wyższa niż 20% środków stanowiących fundusz pomocowy (większa kwota wymaga zgody Walnego Zgromadzenia jednostki zarządzającej). Pomoc finansowa jest udzielana na podstawie złożonego wniosku. Kompletny wniosek rozpatrywany jest w terminie 14 dni roboczych. Decyzję o udzieleniu pomocy podejmuje Zarząd jednostki zarządzającej. Kwota Funduszu Pomocowego jest dostępna Bankowi niezwłocznie po zgłoszeniu problemów z płynnością lub wypłacalnością.

18. CZĘSTOTLIWOŚĆ I RODZAJ SPRAWOZDAWCZOŚCI W ZAKRESIE PŁYNNOŚCI

W Banku opracowywane są raporty dotyczące ryzyka płynności w trybie dziennym (nadzorcze miary płynności, LCR), miesięcznym, kwartalnym, półrocznym oraz rocznym. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko płynności, strukturze pasywów, luce płynności kontraktowej i urealnionej, stabilności depozytów, informacje na temat wykorzystania limitów wewnętrznych, wykonania planu pozyskania środków obcych stabilnych oraz wyniki testów skrajnych.

Odbiorcami raportów są: główny księgowy, Komitet ALCO, Zarząd oraz Rada Nadzorcza Banku.

XXIII – WYMOGI INFORMACYJNE WYNIKAJĄCE Z WYTYCZNYCH EBA/GL/2018/10 W ZAKRESIE EKSPOZYCJI NIEOBSŁUGIWANYCH I RESTUKTURYZOWANYCH

Za ekspozycje nieobsługiwane (NPE) uznaje się ekspozycje, które spełniają jedno z poniższych kryteriów:

- 1) istnienie zaległości przeterminowanych w spłacie kapitału lub odsetek przekraczających 90 dni,
- 2) szacowane małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze zobowiązań bez konieczności realizacji zabezpieczenia niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania,
- 3) przeklasyfikowanie ekspozycji do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe”, „stracone” z innych tytułów, niż opisane powyżej.

Za ekspozycje restrukturyzowane (FBE) uznaje się następujące ekspozycje, w odniesieniu, do których podjęto działania restrukturyzacyjne:

- 1) ekspozycje, w przypadku których ze względu na trudności finansowe, skutkujące brakiem spełnienia warunków umowy zastosowano zmiany pierwotnych założeń spłaty kredytu lub inne ułatwienia, o których mowa w regulacjach wewnętrznych Banku Spółdzielczego w Sztumie
- 2) ekspozycje refinansujące, udzielane w celu całkowitej lub częściowej spłaty innych zobowiązań, których dłużnik nie mógł spłacić na pierwotnie ustalonych warunkach,
- 3) ekspozycje dłużników, którzy skorzystali z klauzul umownych, umożliwiających zmianę warunków spłaty zobowiązania, a które to ekspozycje byłyby przeterminowane, co najmniej 30 dni gdyby nie skorzystano z klauzul.

Tabela 1. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych /zł/:

		Wartość bilansowa brutto (w przypadku ekspozycji w bilansie) /kwota nominalna ekspozycji (w przypadku ekspozycji pozabilansowych)			Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
				W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania				
1	Kredyty i zaliczki							
2	Banki centralne							
3	Institucje rządowe							
4	Institucje kredytowe							
5	Inne instytucje finansowe							
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	4 170 246,00	6 660 060,00	6 660 060,00	0,00	10 990,00	10 819 316,00	
7	Gospodarstwa domowe	6 253 357,00	310 469,00	310 469,00	0,00	6 150,00	6 557 676,00	
8	Dłużne papiery wartościowe							
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki							
10	Łącznie	10 423 603,00	6 970 529,00	6 970 529,00	0,00	17 140,00	17 376 992,00	

Tabela 2: Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania /zł/:

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna										
		Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane						
		Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane powyżej 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania
1	Kredyty i zaliczki											
2	Banki centralne											
3	Institucje rządowe											
4	Institucje kredytowe											
5	Inne instytucje finansowe											
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	2 995 407,47			6 660 060,00	-	0,00	0,00	0,00			
7	W tym MŚP	2 995 407,47	0,00		6 660 060,00	-	0,00	0,00	0,00			
8	Gospodarstwa domowe	7 428 195,53	0,00		310 469,00	-	-	-	0,00			
9	Dłużne papiery wartościowe											
10	Banki centralne											
11	Institucje rządowe											
12	Institucje											

	kredytowe												
13	Inne instytucje finansowe												
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe												
15	Ekspozycje pozabilansowe												
16	Banki centralne												
17	Instytucje rządowe												
18	Instytucje kredytowe												
19	Inne instytucje finansowe												
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe												
21	Gospodarstwa domowe												
22	Łącznie		10 423 603,00			6 970 529,00	0,00	0,00	0,00				

Tabela 3: Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy /zł/:

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna					Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw					Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
		Ekspozycje obsługiwane		Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy		Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
		W tym etap 1	W tym etap 2	W tym etap 2	W tym etap 3	W tym etap 1	W tym etap 2	W tym etap 2	W tym etap 3	W tym etap 2	W tym etap 3			
1	Kredyty i zaliczki													
2	Banki centralne													
3	Institucje rządowe													
4	Institucje kredytowe													
5	Inne instytucje finansowe													
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe													10 819 316,00
7	W tym MŚP													10 819 316,00
8	Gospodarstwa domowe													6 557 676,00
9	Dłużne papiery wartościowe													
10	Banki													

	centralne													
11	Institucje rządowe													
12	Institucje kredytowe													
13	Inne instytucje finansowe													
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe													
15	Ekspozycje pozabilansowe													
16	Banki centralne													
17	Institucje rządowe													
18	Institucje kredytowe													
19	Inne instytucje finansowe													
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe													
21	Gospodarstwa domowe													
22	Łącznie													17 376 992,00

Tabela 4: Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne /zł/:

		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	0,00	0,00
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	0,00	0,00
3	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>	0,00	0,00
4	<i>Nieruchomości komercyjne</i>	0,00	0,00
5	<i>Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)</i>	0,00	0,00
6	<i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>	0,00	0,00
7	<i>Pozostałe</i>	0,00	0,00
8	Łącznie	0,00	0,00

XXIV – WYMOGI INFORMACYJNE WYNIKAJĄCE Z PRAWA BANKOWEGO ART. 111A UST. 4 PRAWA BANKOWEGO

1. OPIS SYSTEMU ZARZĄDZANIA, W TYM SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM I SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Opis systemu zarządzania, w tym zarządzania ryzykiem, zawarto w pkt II niniejszego Ujawnienia.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.

Na drugą linię obrony składa się:

- 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie,
- 2) komórka do spraw zgodności,
- 3) niezależna komórka kontroli wewnętrznej.

Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.

Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za: Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.

Druga linia obrony:

- 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
- 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
- 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
- 4) matrycę funkcji kontroli,
- 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
- 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.

Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielanie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych.

Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiadają komórki wskazane w *Zasadach funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej*.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.

Nadzór Rady Nadzorczej nad funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej obejmuje:

- 1) akceptowanie zasad funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej, w tym matrycy funkcji kontroli,
- 2) coroczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego,
- 3) ocenę efektów działań podjętych w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w funkcjonowaniu mechanizmów kontrolnych,
- 4) zatwierdzenie zasad kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej,
- 5) zatwierdzenie kryteriów adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Zarząd Banku, w ramach trzech linii obrony, odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach organizacyjnych Banku, funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i komórkę do spraw zgodności.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

2. INFORMACJE DOTYCZĄCE POLITYKI WYNAGRODZEŃ

Informacje w zakresie polityki wynagrodzeń określono w części XVI niniejszego Ujawnienia.

3. INFORMACJA O POWOŁANIU KOMITETU DO SPRAW WYNAGRODZEŃ

Bank, zgodnie z przepisami ustawy *Prawo bankowe*, nie powołuje komitetu ds. wynagrodzeń.

4. INFORMACJE O SPEŁNIANIU PRZEZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ I ZARZĄDU WYMOGÓW OKREŚLONYCH W ART. 22 A USTAWY PRAWO BANKOWE

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, także rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków, dokonywaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny członków Rady Nadzorczej Banku oraz Radę Nadzorczą Banku w zakresie członków Zarządu Banku.

Ocena ma charakter uprzedni przed powołaniem oraz następczy w trakcie pełnienia funkcji.

Wszyscy członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku spełniają wymagania art. 22aa ustawy *Prawo bankowe*.

Ujawnienie sporządziła Ksenia Bosek specjalista ds. ryzyk

Zatwierdzono przez Zarząd Banku Spółdzielczego w Sztumie:

Załącznik nr 1

do Ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom.

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU

Zarząd Banku Spółdzielczego w Sztumie niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w *Ujawnieniu informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom* są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Załącznik nr 2

do Ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających obowiązkowym ujawnieniom.

OŚWIADCZENIE NA TEMAT RYZYKA

Niniejsze oświadczenie zawiera informacje dotyczące profilu ryzyka Banku na dzień 31.12.2020 r., związanego ze strategią Banku, a także kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez instytucję, w tym interakcji między profilem ryzyka instytucji a tolerancją na ryzyko określoną przez organ zarządzający Banku, w rozumieniu art. 435 ust. 1 lit. f *Rozporządzenia CRR*.

Zarządzanie ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Sztumie odbywa się w oparciu o zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą *Strategię zarządzania ryzykiem*, inne regulacje dotyczące zarządzania poszczególnymi ryzykami oraz sporządzane w formie pisemnej analizy. W celu dywersyfikacji ryzyk, Bank wprowadził limity wewnętrzne ograniczające jego poziom oraz przeprowadza testy warunków skrajnych.

1. RYZYKO PYNNOŚCI

Zarządzanie ryzykiem płynności prowadzone jest w oparciu o *Strategię zarządzania ryzykiem*, *Zasady zarządzania ryzykiem płynności* oraz *Zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka płynności*.

Głównym celem zarządzania ryzykiem płynności w Banku jest zapewnienie finansowania aktywów i terminowej realizacji zobowiązań w toku normalnej działalności lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności ponoszenia straty a także utrzymanie tolerancji na ryzyko zgodnej z założonym apetytem na ryzyko, wyrażonym poprzez wskaźniki struktury i źródeł finansowania.

Zarządzanie płynnością w Banku ma charakter skonsolidowany i całościowy, co oznacza zarządzanie płynnością złotową i walutową, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmujące wszystkie jednostki organizacyjne Banku.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- 1) stosowanie systemu limitów,
- 2) monitorowanie i reagowanie na sygnały wczesnego ostrzegania,
- 3) utrzymywanie aktywów nieobciążonych zabezpieczających sytuację kryzysową w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- 4) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów płynności.

Na koniec 2020 roku cele strategiczne zostały osiągnięte, co obrazuje poniższa tabela:

NAZWA WSKAŹNIKA	Wymagany poziom	Wartość na dzień Ujawnienia
Minimalny poziom współczynnika pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi (M3)	1	2,13
Minimalny poziom współczynnika pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi (M4)	1	1,78
Wskaźnik LCR	80%	345%
Wskaźnik NSFR	100%	155%
Globalna luka płynności	1	1,05
Maksymalny udział środków zgromadzonych przez dużych depozytów w bazie depozytowej	10,00%	4,17%

Pozostałe informacje dotyczące ryzyka płynności zostały ujawnione w części 22 *Ujawnienia*.

2. RYZYKO KREDYTOWE

Pomiar ryzyka kredytowego Bank dzieli na dwa poziomy: indywidualny i portfelowy.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym prowadzone jest w oparciu o *Strategię zarządzania ryzykiem, Politykę kredytową, Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym, Zasady zarządzania ryzykiem koncentracji, Zasady zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK), Zasady zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, Zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych ryzyka kredytowego, Zasady zarządzania ryzykiem inwestycji* oraz procedury szczegółowe w zakresie oceny ryzyka pojedynczej transakcji.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymanie tolerancji na ryzyko zgodnej z założonym apetytem na ryzyko wyrażonym skalą zaangażowania w poszczególne portfele kredytów a także utrzymywanie odpowiedniej jakości portfela kredytowego. Bank ogranicza ryzyko kredytowe poprzez:

- 1) prowadzenie odpowiedniej polityki kredytowej, w tym standardów kredytowych dotyczących oceny zdolności kredytowej,
- 2) stosowanie zabezpieczeń spłaty kredytów,
- 3) stosowanie systemu limitów,
- 4) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kredytowych.

Na datę Ujawnienia cele strategiczne zostały osiągnięte, co przedstawiają poniższe tabele:

zaangażowanie	odniesienie	max. wysokość (limit ustalony tys. zł)	zaangażowanie na 31.12.2020 /tys. zł/	wykorzystanie limitu
w jeden podmiot lub grupy powiązanych klientów	20% kapitału uznanego	11 229,80	10 847,00	96,59%
wobec członków RN, członków Zarządu, pracowników zajmujących kier. stanowiska, podmiotów powiązanych	15% kapitału podstawowego Tier I	8 241,75	676,00	8,20%
duże ekspozycje	250% kapitału uznanego	140 372,50	104 543,00	74,48%

zaangażowanie	odniesienie	max. wysokość (limit ustalony tys. zł)	zaangażowanie na 31.12.2020 /tys. zł/	wykorzystanie limitu
Podmioty gospodarcze	portfel kredytowy	383 706,00	297 971,00	77,66%
Jednostki samorządu terytorialnego		85 268,00	36 222,00	42,48%
Osoby fizyczne		170 536,00	92 147,00	54,03%
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipoteką (EKZH)		298 438,00	239 030,00	80,09%
Detaliczne ekspozycje kredytowe (DEK)		42 634,00	26 546,00	62,26%
Udział należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i sektora IRiS*		25 979,80	19 196,00	73,89%
udział kredytów wypłaconych w aktywach ogółem**	suma bilansowa	559 942,60	370 900,00	66,24%

* limit w odniesieniu do ekspozycji bilansowych brutto

** limit w odniesieniu do sumy bilansowej

zaangażowanie	max. wysokość (limit ustalony tys. zł)	zaangażowanie na 31.12.2020 / tys. zł/	wykorzystanie limitu
Rolnictwo, łowiectwo leśnictwo	224 596,00	94 582,00	42,11%
Rybnictwo	2 807,45	0,00	0,00%
Górnictwo i wydobywanie	2 807,45	0,00	0,00%
Przetwórstwo przemysłowe	44 919,20	25 994,00	57,87%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, gaz, gorącą wodę, gospodarowanie ściekami i odpadami	2 807,45	341,00	12,15%
Budownictwo	112 298,00	64 754,00	57,66%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	84 223,50	32 900,00	39,06%
Transport i gospodarka magazynowa	8 422,35	2 121,00	25,18%
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	56 149,00	39 249,00	69,90%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	2 807,45	0,00	0,00%
Edukacja	2 807,45	736,00	26,22%
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	8 422,35	1 724,00	20,47%
Działalność usługowa, komunalna i społeczna	11 229,80	2 121,00	18,89%
Hotele i restauracje	33 689,40	18 267,00	54,22%
Pośrednictwo finansowe	16 844,70	10 762,00	63,89%
Inne	5 614,90	4 420,00	78,72%

zaangażowanie	max. wysokość (limit ustalony tys. zł)	zaangażowanie na 31.12.2020 /tys. zł/	wykorzystanie limitu
Poręczenie, gwarancja	84 223,50	32 016,00	38,01%
Zastaw rejestrowy	16 844,70	6 143,00	36,47%
Przewłaszczenie	2 807,45	291,00	10,37%
Blokada lokaty	2 807,45	65,00	2,32%
Kaucja	2 807,45	11,00	0,39%
Cesja wierzytelności	28 074,50	19 051,00	67,86%
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	50 534,10	34 173,00	67,62%
Hipoteka komercyjna	168 447,00	101 434,00	60,22%
Ubezpieczenie kredytu	22 459,60	8 129,00	36,19%
Weksel	140 372,50	97 288,00	69,31%
Pełnomocnictwo do rachunku	168 447,00	100 643,00	59,75%
Pozostałe zabezpieczenia	5 614,90	5 450,00	97,06%
Ekspozycje kredytowe bez zabezpieczenia	280,75	5,00	1,78%

zaangażowanie	max. wysokość (limit ustalony tys. zł)	zaangażowanie na 31.12.2020 /tys. zł/	wykorzystanie limitu
Kredyty obrotowe	112 298,00	69 934,00	62,28%
Kredyty w rachunku bieżącym	140 372,50	64 233,00	45,76%
Kredyty w ROR	4 491,92	1 473,00	32,79%
Kredyty w rachunku karty kredytowej	5 614,90	2 953,00	52,59%
Kredyty inwestycyjne	168 447,00	107 453,00	63,79%
Kredyty na cele konsumpcyjne	84 223,50	52 764,00	62,65%
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	50 534,10	35 212,00	69,68%
Kredyty na nieruchomości komercyjne	168 447,00	90 184,00	53,54%
Udzielone gwarancje	8 422,35	2 134,00	25,34%

zaangażowanie	odniesienie	max. wysokość (limit ustalony tys. zł)	tys. zł zaangażowanie na 31.12.2020 /tys. zł/	wykorzystanie limitu
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipoteką mieszkalną	portfel kredytowy EKZH	74 609,50	54 574,00	73,15%
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipoteką komercyjną		223 828,50	184 456,00	82,41%

wg. OKRESU KREDYTOWANIA	odniesienie	max. wysokość (limit ustalony tys. zł)	zaangażowanie na 31.12.2020 /tys. zł/	wykorzystanie limitu
EKZH pow. 20 lat	portfel kredytowy EKZH	29 843,80	27 063,00	90,68%
EKZH pow. 20 lat; EKZH pow. 10 lat do 20		193 984,70	185 834,00	95,80%
EKZH pow. 20 lat; EKZH pow. 10 lat do 20; EKZH pow. 5 lat do 10		238 750,40	227 111,00	95,12%
EKZH pow. 20 lat; EKZH pow. 10 lat do 20; EKZH pow. 5 lat do 10; EKZH do 5 lat		298 438,00	239 030,00	80,09%

wg. CELU FINANSOWANIA	odniesienie	max. wysokość (limit ustalony tys. zł)	zaangażowanie na 31.12.2020 /tys. zł/	wykorzystanie limitu
Celem finansowania jest nieruchomość mieszkalna	portfel kredytowy EKZH	44 765,70	35 213,00	78,66%
Celem finansowania jest zakup gruntów rolnych		29 843,80	19 339,00	64,80%
Pozostałe		223 828,50	184 478,00	82,42%

wg. RODZAJU PODMIOTU	odniesienie	max. wysokość (limit ustalony tys. zł)	zaangażowanie na 31.12.2020 /tys. zł/	wykorzystanie limitu
osoba fizyczna	portfel kredytowy EKZH	77 593,88	65 601,00	84,54%
rolnicy		80 578,26	63 790,00	79,17%
podmioty gospodarcze		138 773,67	108 753,00	78,37%
pozostałe podmioty		1 492,19	886,00	59,38%

zaangażowanie	odniesienie	max. wysokość (limit ustalony tys. zł)	zaangażowanie na 31.12.2020 /tys. zł/	wykorzystanie limitu
Kredyty gotówkowe	portfel kredytowy DEK	34 533,54	22 277,00	64,51%
Limity kredytowe w ROR		3 410,72	1 473,00	43,19%
Karty kredytowe		4 263,40	2 698,00	63,28%
Kredyty mieszkaniowe		426,34	98,00	22,99%

zaangażowanie	limit % kapitału uznanego	max. wysokość (limit ustalony tys. zł)	zaangażowanie na 31.12.2020 /tys. zł/	wykorzystanie limitu
instrument wysokiego ryzyka = certyfikaty inwestycyjne	10%	5 614,90	49,00	0,87%
instrument wysokiego i średniego ryzyka = certyfikaty inwestycyjne + SGB Bankowy	50%	28 074,50	7 736,00	27,56%
instrument wysokiego, średniego i średnio-niskiego ryzyka = certyfikaty inwestycyjne + SGB Bankowy + jednostki inwestycyjne AGRO	70%	39 304,30	8 236,00	20,95%
instrument wysokiego, średniego, średnio- niskiego i niskiego ryzyka = certyfikaty inwestycyjne + SGB Bankowy	175%	98 260,75	38 236,00	38,91%

zaangażowanie	limit % kapitału uznanego	max. wysokość (limit ustalony tys. zł)	zaangażowanie na 31.12.2020 /tys. zł/	wykorzystanie limitu
SGB Bankowy	13 294,50	14 037,25	7 687,00	54,76%
Certyfikaty inwestycyjne BPS	13 294,50	14 037,25	49,00	0,35%
TFI AGRO RYNKU Pieniężnego	13 294,50	14 037,25	500,00	3,56%

rodzaj odstępstwa	limit	zaangażowanie na 31.12.2020 /tys. zł/	stopień wykorzystania limitu
Ekspozycje kredytowe z zastosowaniem odstępstw skutkujące podejmowanie podwyższonego ryzyka kredytowego	10% portfela kredytowego	28 781,00	67,51%
Ekspozycje kredytowe z zastosowaniem odstępstw nie skutkujące podejmowanie podwyższonego ryzyka kredytowego	15 % portfela kredytowego	34 389,00	53,77%

3. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej prowadzone jest w oparciu o *Strategię zarządzania ryzykiem, Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej oraz Zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych ryzyka stopy procentowej.*

Bank mierzy ryzyko stopy procentowej dla dwóch istotnych rodzajów tego ryzyka:

- a) przeszacowania wynikającego z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- b) bazowego spowodowanego niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie tolerancji na ryzyko zgodnej z założonym apetytem na ryzyko a także optymalizacja wyniku odsetkowego i ograniczenie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Na koniec 2020 roku z uwagi na rekordowo niski poziom stóp procentowych odnotowano wzrost ryzyka stopy procentowej, w konsekwencji nastąpiło przekroczenie wewnętrznych limitów ograniczających poziom ryzyka stopy procentowej, co obrazuje poniższa tabela:

LIMITY OGRANICZAJĄCE POZIOM RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ	limit	wskaźnik na 31.12.2020	poziom wykorzystania limitu
skumulowana luka przeszacowania	8% udziału luki skumulowanej w sumie bilansowej	0,45	5,57%
maksymalna zmiana wyniku odsetkowego w okresie 12 miesięcy przy założeniu szokowej zmiany stóp procentowych (o 200 p.b.) w odniesieniu do występującego w Banku ryzyka przeszacowania i bazowego łącznie	15% funduszy własnych (tj. 8 423,00 tys. zł)	11,35	75,65%
maksymalna zmiana wyniku odsetkowego w okresie 12 miesięcy przy założeniu zmiany stóp procentowych (o 100 p.b.) w sytuacji normalnego funkcjonowania Banku w odniesieniu do występującego ryzyka przeszacowania i bazowego łącznie	15% analizowanego wyniku odsetkowego (tj. 3 128,00 tys. zł)	23,43	104,88%
maksymalna dopuszczalna zmiana wartości ekonomicznej Banku	5% funduszy własnych	4,12	82,49%
Maksymalna dopuszczalna zmiana wartości ekonomicznej Banku scenariuszy sześciu testów warunków skrajnych zgodnie z Wytycznymi EBA	5% kapitału Tier I	7,11	142,25%
udział aktywów walutowych w sumie bilansowej	5% sumy bilansowej	3,76	75,25%
udział pasywów walutowych w sumie bilansowej	5% sumy bilansowej	3,87	77,35%

Dodatkowe informacje dotyczące ryzyka stopy procentowej podano również w części 14 *Ujawnienia*.

4. RYZYKO WALUTOWE

Zarządzanie ryzykiem walutowym prowadzone jest w oparciu o *Strategię zarządzania ryzykiem, Zasady zarządzania ryzykiem walutowym oraz Zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka walutowego*.

Bank mierzy ryzyko walutowe m.in. w oparciu o wyznaczenie pozycji walutowych.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym jest utrzymanie tolerancji na ryzyko zgodnej z założonym apetytem na ryzyko wyrażonym poprzez kluczowe wskaźniki apetytu na ryzyko a także obsługa klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych.

Bank mierzy ryzyko walutowe w oparciu o:

- 1) wyznaczanie pozycji walutowych
- 2) ocenę wpływu zmian kursów walutowych na wynik finansowy Banku,
- 3) analizę wskaźników,
- 4) testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko walutowe poprzez:

- 1) stosowanie systemu limitów,
- 2) domykanie pozycji walutowych.

Na koniec 2020 roku cele strategiczne zostały osiągnięte, co obrazuje poniższa tabela:

Nazwa wskaźnika	Limit	Wartość na dzień Ujawnienia	Stopień wykorzystania limitu
Maksymalna całkowita pozycja walutowa	2,00% funduszy własnych	158 246,00	14,09%
Maksymalna pozycja walutowa w EUR	1,15 % funduszy własnych	108 265,00	16,77%
Maksymalna pozycja walutowa w GBP	0,55% funduszy własnych	6 081,00	1,97%
Maksymalna pozycja walutowa w USD	0,30% funduszy własnych	43 900,00	26,06%

5. RYZYKO OPERACYJNE

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym prowadzone jest w oparciu o *Strategię zarządzania ryzykiem*, *Strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym*, *Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym* oraz *Zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych ryzyka operacyjnego*.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizację kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

W zakresie realizacji założeń strategicznych z zakresu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku na przestrzeni 2020 roku prowadzone były działania zmierzające do optymalizacji procesu identyfikacji, pomiaru i monitorowania poziomu ryzyka. W głównej mierze Bank prowadził działania zapewniające ciągłość działania i bezpieczną obsługę klientów z uwagi na pandemię COVID.

W szczególności dokonano przeglądów i weryfikacji regulacji z zakresu zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Konsekwentnie prowadzono pomiar kluczowych wskaźników ryzyka (KRI) oraz ocenę profilu ryzyka operacyjnego.

W celu efektywnego monitorowania zmian w bieżącym profilu i poziomie ryzyka operacyjnego Bank wyznaczył zestaw kluczowych wskaźników ryzyka (KRI). KRI są to miary ilościowe, które dedykowane są do pomiaru i obserwacji (monitoringu) zmian w poziomie ryzyka operacyjnego KRI, ze swojego założenia, wskazują wyprzedzająco obszary, w których może nastąpić eskalacja poziomu ryzyka operacyjnego.

Na dzień Ujawnienia odnotowano przekroczenie analizowanych KRI w odniesieniu do limitu kwoty niedoborów kasowych w jednej jednostce organizacyjnej Banku, przy czym dotrzymany został limit globalny dla całego Banku.

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez:

- 1) wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,
- 2) wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,
- 3) stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli wewnętrznych),
- 4) transferowanie ryzyka,
- 5) stosowanie planów ciągłości działania.

6. RYZYKO KAPITAŁOWE

Zarządzanie ryzykiem kapitałowym prowadzone jest w oparciu o *Strategię zarządzania ryzykiem* oraz o *Strategię zarządzania i planowania kapitałowego*.

Bank mierzy ryzyko kapitałowe poprzez:

- 1) wyznaczanie wymogów kapitałowych, w ramach kapitału regulacyjnego,
- 2) szacowanie kapitału wewnętrznego na istotne rodzaje ryzyka,
- 3) ocenę współczynników kapitałowych,
- 4) ocenę relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- 5) dokonywanie testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez:

- 1) utrzymywanie odpowiedniego poziomu współczynników kapitałowych oraz relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- 2) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kapitałowych.

Na koniec 2020 roku cele strategiczne zostały osiągnięte, co obrazuje poniższa tabela:

Nazwa wskaźnika	Wartość limitowana	Wartość na dzień Ujawnienia
Wartość współczynnika kapitału podstawowego Tier I	>7%	14,76%
Wartość współczynnika kapitału Tier I	>8,5%	14,76%
Minimalna wartość łącznego współczynnika kapitałowego	>14,00%	15,08%
Max. udział kapitału wewnętrznego w funduszach własnych	76,00%	66,10%
Minimalna wartość wskaźnika dźwigni finansowej	5,00%	6,64%

7. RYZYKO BRAKU ZGODNOŚCI

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności prowadzone jest w oparciu o *Strategię zarządzania ryzykiem, Politykę braku zgodności oraz Zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności*.

Głównym celem w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności jest zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami postępowania.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności zostały zrealizowane poprzez monitorowanie działań ograniczających ryzyko, rzetelne wykonywanie zadań przez kierownictwo, w tym nadzoru i kontroli wewnętrznej, działanie stanowiska ds. zgodności oraz szkolenia.

8. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

W ramach procesu ICAAP ustalany jest przez Bank kapitał wewnętrzny, mający na celu pokrycie wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka, występujących w jego działalności oraz czynników otoczenia gospodarczego. Kapitał wewnętrzny zawiera kapitał regulacyjny oraz wewnętrzne wymogi w zakresie kapitału na ryzyka nie w pełni pokryte w ramach kapitału regulacyjnego, a także wymogi na wszelkie istotne ryzyka, które nie są ujęte w ramach szacowania kapitału regulacyjnego.

Na podstawie przeprowadzonego badania adekwatności kapitału wewnętrznego stwierdzono, że kapitał regulacyjny nie w pełni zabezpiecza wszystkie zidentyfikowane przez Bank ryzyka istotne. Poziom istotności ryzyka kredytowego, walutowego, stopy procentowej w księdze bankowej oraz płynności wymaga zabezpieczenia wewnętrznym wymogiem kapitałowym. Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na dzień 31.12.2020 r. wartość kapitału wewnętrznego ustalono na poziomie 37 113,00 tys. zł, wewnętrzny współczynnik kapitałowy osiągnął wartość 12,10%, co przedstawiono poniżej.

Rodzaj ryzyka	WEWNĘTRZNY WYMÓG KAPITAŁOWY	ALOKACJA KAPITAŁU WG WYMAGAŃ DLA FILARU I	ALOKACJA DODATKOWEG O KAPITAŁU WG WYMAGAŃ DLA FILARU II	WYKORZY ST. KAPITAŁU DOSTĘPNE GO (%FW)	LIMITY DLA FILARU I	WYKORZY S T. LIMITU (%)	WYKORZY S T. KAPITAŁU DOSTĘPNEGO (%FW)	LIMITY DLA FILARU II	WYKORZY S T. LIMITU (%)	PROFIL RYZYKA
Ryzyko kredytowe	29 104	25 756	3 348	45,87%	49,50%	92,67%	5,96%	8,00%	74,54%	78,42%
Ryzyko rynkowe	84	0	84	0,00%	0,00%	#DZIEL/0!	0,15%	0,20%	74,80%	0,23%
Ryzyko operacyjne	4 032	4 032	0	7,18%	7,50%	95,75%	0,00%	0,10%	0,00%	10,86%
Ryzyko koncentracji zaangażowań, w tym:	0	x	0	x	x	x	0,00%	0,10%	0,00%	0,00%
koncentracji dużych zaangażowań	0	x	0	x	x	x	x	x	x	-
koncentracji w ten sam sektor gospodarczy	0	x	0	x	x	x	x	x	x	-
koncentracji w jednorodny instrument finansowy	0	x	0	x	x	x	x	x	x	-
koncentracji w ten sam rodzaj lub dostawcę zabezpieczenia	0	x	0	x	x	x	x	x	x	-
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	3 893	x	3 893	x	x	x	6,93%	10,00%	69,34%	10,49%
Ryzyko płynności	0	x	0	x	x	x	0,00%	0,10%	0,00%	0,00%
Ryzyko kapitałowe	0	x	0	x	x	x	0,00%	0,40%	0,00%	0,00%
Ryzyko braku zgodności	0	x	0	x	x	x	0,00%	0,10%	0,00%	0,00%
Kapitał regulacyjny	29 788			53,05%	57,00%	93,07%	x			100%
Kapitał wewnętrzny	37 113			x		13,50%	19,00%	68,66%		
Współczynnik kapitałowy	15,08									
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy	12,10									